

DE STER

Maart 1979
79e Jaargang · Nummer 3

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Adviseurs: Gordon B. Hinckley, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, Marion D. Hanks, James A. Cullimore, Robert D. Hales. **Redacteur kerkelijke tijdschriften:** Dean L. Larsen.

Internationale redactie: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling.

Redactie De Ster: Henri J. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Nieuwsredacteur: Antonius Botter, Heilige Stoel 48/35, 6601 VR Wijchen, Telefoon: 08894 - 4320.

Inhoudsopgave

Geluk ligt in het gezin. <i>N. Eldon Tanner</i>	1
De raad aan Sibylle. <i>Jean Harveaux</i>	6
De God van mijn vaderen. <i>Renee Pool Vorhaus</i>	10
Door profetie van Godswege geroepen ... <i>Boyd K. Packer</i>	17
Daniël Choc. <i>Kirt Harmon</i>	25
De zegeningen van het evangelie worden alleen verkregen na wetsbetrachting. <i>Lorenzo Snow</i>	28
Ik heb een vraag.	34
Een bijt in het ijs. <i>Jeanne Chipman</i>	38
Een enquête heeft aangetoond dat het een groot verschil uitmaakt als men een zending heeft vervuld. <i>Orson Scott Card</i>	40

Kinderster

Voor de grap.	1
De vos en de wijngaard. <i>Dorothy Leon</i>	2
Met anderen delen is iets om anderen geven!	4
Een goed voorbeeld doet goed volgen. <i>Paul H. Dunn</i>	6
Invulpuzzel.	8

Jaarabonnement:

Via de Ster-vertegenwoordiger van de wijk/gemeente:

Fl. 20,— storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,

The Church of Jesus Christ of L.D.S.

Bf. 300 storten op Citibank Brussel, rekeningnummer 5700300314-60,

The Church of Jesus Christ of L.D.S.

USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 8.00.

© 1979 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

Omslagfoto: President Spencer W. Kimball, profet, ziener en openbaarder,
die op 28 maart a.s. zijn 84ste verjaardag viert.

Boodschap van het Eerste Presidium

We leven blijkbaar in een tijd, waarin alles wordt aangevochten en gekritiseerd. Overal zien we dissidenten opstaan, die bezwaar maken tegen oude en nieuwe systemen, die vanouds bestaande instellingen aanvallen of zich tegen plannen tot vernieuwing verzetten. Vaak zijn hun demonstraties alleen bedoeld om aandacht te trekken. Zelfs in de kerk hebben we te maken met van tegenstrijdige standpunten uitgaande groepen die elkaar tegenwerken en verschillende doelstellingen nastreven. Hoewel wij vast geloven in het beginsel van de vrije wil en voorstanders zijn van vrijheid van

denken en handelen, zijn er in het evangelie van Jezus Christus toch bepaalde fundamentele grondbeginselen, die wij als leden van één kerk eenparig hoog dienen te houden. Deze fundamentele beginselen zijn bestemd om de mensheid geluk en vrede te schenken.

Bij waarneming en beschouwing van de alom-heersende onrust, valt het mij op dat iedereen het er wel over eens schijnt te zijn dat de wereld in beroering is. Dit feit wordt door niemand betwist. Hoe men de ontstellende loop der gebeurtenissen een andere wending kan geven en proberen althans een schijn van rust en

Geluk ligt in het gezin

Door President N. Eldon Tanner
Eerste Raadgever in het Eerste Presidium

orde te herstellen is ook weer een bron van onenigheid. Deze meningsverschillen kunnen echter vlug uit de weg worden geruimd met behulp van inzicht in en toepassing van de beginselen van het evangelie.

In de levensstijl van de gezinnen hebben zich de laatste jaren veranderingen voorgedaan die duidelijk in verband lijken te staan met deze verzetsbewegingen die in aantal en in heftigheid toenemen. We hebben al veel gehoord over het in verval raken van het gezinsleven en over het gebrek aan huiselijke tucht en opvoeding van de jeugd. Deze veranderende levensstijl, waarbij zowel vaders als moeders zich meer bekommeren om hun maatschappelijke en zakelijke belangen dan om hun huishoudelijke taken en hun plichten jegens de kinderen, moet wel een ongunstige invloed op de leden van zo'n gezin hebben. Ouders mogen immers niet verwachten de geestelijke en meer algemene vorming van hun kinderen geheel aan anderen te kunnen overlaten, zonder dat deze blijk geven van een zekere verwaarlozing. Het behoort immers tot de verantwoordelijkheid van die ouders om hun kinderen bij te brengen wie zij eigenlijk zijn - geestelijke kinderen van God, Die van hen verwacht dat zij zo leven dat ze waardig bevonden worden om eenmaal tot Hem terug te keren.

Juist ouders kunnen hun kinderen die liefde en dat gevoel van geborgenheid geven die ze nergens anders kunnen vinden. Een kind dat weet wie hij zelf is en dat een tehuis heeft waar het zich gewenst en bemind voelt, heeft er geen behoefte aan om op zoek naar zijn eigen identiteit en naar een geluk dat buiten de gevestigde maatschappelijke orde nergens te vinden is, te gaan rondzwerfen. De gelukkigste mensen die ik ken zijn zij, wier levensstijl zich op hun eigen gezin concentreert. Werk is weliswaar van het

grootste belang, en succes in iemands beroep of bedrijf is ook onontbeerlijk voor zijn levensgeluk, maar laten we niet vergeten dat zo dikwijls onder ons wordt gezegd: „geen enkel succes weegt op tegen ..alen in het gezin.” (David O. McKay.)

De gelukkigste vrouwen die ik ken zijn zij, wier huisgenoten liever thuis zijn dan waar ook ter wereld; wier kinderen na schooltijd op zoek naar Moeder komen binnensterven, om haar over hun wederwaardigheden van die dag te vertellen. Dat zijn vrouwen die in het verdriet, de vreugde en de successen van hun kinderen delen en die zich over hun prestaties verblijden. Zij stralen van trots wanneer hun kinderen leidinggevende posities in de politiek, in het zakenleven of in het maatschappelijk bestel aanvaarden. Haar liefde gaat mettertijd ook uit naar haar kleinkinderen, wier wederzijdse sympathie een hele nieuwe wereld van diepe voldoening voor haar ontsluit.

Juist de kinderen uit onze gezinnen moeten zorgvuldig worden opgevoed en voorbereid om later als goede staatsburgers leidinggevende functies in onze steden en landen op zich te nemen. Er bestaat een zegswijze: „Dezelfde hand die de wieg doet schommelen bestuurt de wereld.” Er is voor een vrouw geen grootsere taak weggelegd dan het grootbrengen en opvoeden van haar kinderen tot verdienstelijke leiders in de samenleving, waarbij zij haar zoons voorbereidt op hun taak als dragers van Gods priesterschap en als trouwe echtgenoten en vaders, terwijl zij haar dochters opvoedt tot zuivere, reine, achtenswaardige vrouwen en moeders.

Wil men de in de wereld heersende onrust tot bedaren brengen, dan zal men daarmee in de huiselijke kring moeten beginnen, daar worden de toekomstige leidinggevende figuren immers opgeleid. Wie kunnen daar meer toe bijdragen

dan juist onze vrouwen door kinderen te baren die, dank zij de invloed van hun moeder, later kunnen meewerken aan het rechtzetten van thans nog in de wereld bestaande misstanden.

Ook die vrouwen, die om de een of andere reden geen kinderen krijgen, kunnen een grote invloed uitoefenen en hun eigen plaats in de samenleving vinden, zoals velen van hen die hebben veroverd door met de kinderen van anderen te werken of de een of andere werkring te aanvaarden waar haar talenten tot hun recht kunnen komen. Verder wil ik diegenen, die iets op het moederschap tegen hebben eraan herinneren hoeveel zij te danken hebben aan de moeders die hen ter wereld hebben gebracht, en zonder wier tedere, liefdevolle zorgen en vooropleiding in het huiselijk milieu zijzelf niet in staat geweest zouden zijn om zich verdienstelijk te maken jegens anderen. Wij zijn erkentelijk voor de vele, vele vrouwen die geen moeder zijn, maar die onschatbare diensten bewijzen in de hulporganisaties en op vele andere werkterreinen.

Enige jaren geleden werd aan het historische Western Women College van Ohio (een speciaal opleidingsinstituut voor vrouwen) een eredoctoraat in de rechten verleend aan Othelia Compton. Nu worden eredoctoraten meestal toegekend voor bepaalde prestaties op het gebied van wetenschap of kunst, maar ditmaal werd de 74-jarige ontvangster van deze onderscheiding het desbetreffende doctoraat verleend „wegens haar uitstekende prestaties als vrouw en moeder van de Comptons.”

Er werd bij vermeld dat voor „vier van de mannen van wie zij de vrouw of moeder is een hele bladzij in de „Who's Who in America”* wordt gebruikt, maar dat

de veel grotere prestatie van een boerenmeisje uit het middenwesten er echter niet in staat vermeld.” Zij was van eenvoudige boerenafkomst, maar hetgeen zij als echtgenote en moeder tot stand heeft gebracht, bezorgde haar een roem die zijzelf niet had gezocht.

Tijdens een interview vroeg een verslaggever naar het geheim van haar opvoedingsmethode, waarna hij schreef: „Haar recept is zowel oud als nieuw, even orthodox als radicaal, en eigenlijk zo banaal dat wij het gewoon vergeten waren en er nu verrast van opkijken. Ze zei namelijk tegen mij: „We hebben de Bijbel en ons gezond verstand gebruikt.”

Toen hij naar haar mening over erfelijkheid vroeg antwoordde zij: „Als u bedoelt dat iemands waarde in beginsel wordt bepaald door hetgeen hij heeft meegekregen in het bloed dat door zijn aderen stroomt, dan hecht ik daar niet veel waarde aan. Bij Lincoln was die 'erfelijheidsfactor' nihil. De losbandige koningen uit de geschiedenis en de waardedoze zoons en dochters uit een aantal van de 'beste families' in ons land leveren een vrij duidelijk bewijs dat erfelijkheidsfactoren de mensen heus niet altijd beïnvloeden. Nee, ik heb te veel buitengewoon begaafde mensen van heel gewone komaf gezien om veel geloof aan erfelijkheid te kunnen hechten.

Begrijpt u mij goed. Er bestaat wel een soort erfelijkheid die van het grootste belang is, namelijk het erfgoed van iemands opvoeding. Een kind zal vermoedelijk geen goede gewoonten van zijn ouders leren, tenzij die ze weer van hun eigen ouders hebben overgenomen. Als u wilt, kunt u dat milieu-invloeden noemen, of milieu-erfelijkheid, maar dat is iets dat van geslacht op geslacht wordt doorgegeven.”

Daarop vroeg de verslaggever: „Als er-

* Een biografisch jaarboek, waarin de namen en bijzonderheden voorkomen van alle vooraanstaande personen in de Verenigde Staten.

felijkheid dus geen beslissende factor is. wat is het dan wel?"

„Het tehuis. Het tragische van het leven in Amerika is dat het tehuis onbelangrijk wordt geacht in een tijd waarin men dit juist harder nodig heeft dan ooit tevoren. De ouders staan er niet bij stil dat het afgewerkte produkt van een slecht huiselijk milieu noch door de school, noch door de maatschappij te verbeteren valt. Ze vergeten dat zij in de eerste plaats voor hun kinderen verantwoordelijk zijn. Er wordt tegenwoordig personeel in dienst genomen om voor de kinderen te zorgen. In mijn jeugd was het zo dat een moeder zelf haar kinderen verzorgde. hoeveel bedienden zij zich ook veroorloven kon. De ouders moeten immers in de eerste plaats bedenken dat hun kinderen waarschijnlijk geen haar beter zullen worden dan zichzelf. Vaders en moeders die dus altijd ruzie maken en zich onzedelijk gedragen, hoeven zich er niet over te verwonderen als hun opmerkelijke spruiten later in hun eigen voetsporen treden.”

Na nog andere aspecten van opvoeding van kinderen te hebben besproken, waaronder de waarde van hard werk van de juiste soort, vroeg de verslaggever haar: „Wat verstaat u dan onder 'de juiste soort' hard werk?"

Haar antwoord luidde: „Werk dat op zichzelf goed is.” Daarop vroeg hij haar weer: „Wat mankeert er aan werken om geld te verdienen?"

„Alles!” barstte de moeder der Comptons los. „Als je een kind leert dat geld verdienen ter wille van het geld een fatsoenlijk streven is, dan leer je hem dat wat de wereld succes noemt het enige is wat de moeite loont. Dat soort succes heeft met nut of geluk niets te maken. Dit wordt hun echter zowel door ouders als door de scholen bijgebracht, met als gevolg dat de huidige generatie van mening is dat geld geluk betekent. Wie al-

leen voor geld leeft, krijgt er nooit genoeg van en denkt dan dat hij daarom niet gelukkig is. De ware reden is dat hij een verkeerd levensdoel heeft leren nastreven.” (Uit *Out of the Best Books* door Bruce B. Clark en Robert K. Thomas, 5:198-202.)

Hier wordt gewezen op een andere belangrijke taak van de ouders, namelijk om hun kinderen niet alleen bij het bepalen van hun levensdoelen te helpen, maar ook bij het bereiken daarvan. De moeders die thuis zoveel tijd met hun kinderen doorbrengen, kunnen juist zoveel invloed op ze uitoefenen door altijd voor hen klaar te staan en belang in hun bezigheden te stellen.

Nu wil dit alles niet zeggen dat een vrouw zich naast het vervullen van haar huiselijke plichten niet tegelijkertijd kan bezighouden met het voortzetten van haar belangstelling voor onderwijs en cultuur, of het beoefenen van de een of andere hobby waarvoor ze zich interesseert. Eigenlijk is een moeder die haar werk zo indeelt dat zij haar kennis verruimen en haar horizon verbreden kan, zoveel beter in staat om haar kinderen op te leiden en hen te inspireren. Alom zien wij moeders die dit hebben gepresteerd zonder daarbij hun huishoudelijke plichten te verwaarlozen.

Nu zijn er voor de vrouwen in onze kerk tal van voorzieningen getroffen om zo hun kennen en kunnen te verruimen. Deelname aan de hulporganisaties, vooral aan de Zustershulpvereniging, die in speciaal daartoe ontworpen lessen gelegenheid biedt om buiten het gezin contacten te leggen en ervaringen op te doen, terwijl het werk van de Heer tegelijkertijd bevorderd wordt. Onze samenleving wordt versterkt wanneer moeders zich met de opbouw van hun geestelijk leven bezighouden en hun kinderen leren in welke verhouding zij tot hun Va-

der in de hemel staan en wat Hij van hen verwacht.

In een huldeblijk aan onze moeders heeft president David O. McKay eens gezegd: „Zij die een meesterstukje kan schilderen of een boek kan schrijven waardoor miljoenen worden beïnvloed verdient de toejuichingen en bewondering der mensen. Zij die echter gewillig en vol verlangen met goed gevolg een gezin met goede en gezonde kinderen grootbrengt, van wie het leven een afspiegeling is van hetgeen het evangelie leert, verdient de hoogste eer die de mensen bewijzen kunnen, en de heerlijkste zegeningen van God. In haar hoge plichtsbetrachting en dienstbetoon aan de mensheid door het verlenen van de sterfelijke staat aan eeuwige geesten, is zij feitelijk een deelgeno-

te van de grote Schepper Zelf.” (*Improvement Era* v. mei '36.)

Een vrouw staat voor een grootse uitdaging en krijgt geweldige kansen door de invloed die zij kan uitoefenen op de man met wie zij zich verbindt. Er bestaan tal van verhalen over de invloed die een meisje op een jongen kan hebben als zij moedig weet stand te houden, haar deugd bewaart en aan haar overtuiging trouw blijft. De moeder kan soms een beslissende rol spelen bij het handhaven van de heiligheid van het gezinsleven doordat zij haar echtgenoot aanspoort en inspireert om zijn plicht te doen. Dit kost wel eens moeite, maar een gelovige moeder die de Heer om hulp bidt zal grote kracht ontvangen en vertroosting vinden.

Ouderling Richard G. Scott,
van het Eerste Quorum der Zeventig

Steunverlening aan een echtgenoot die geen lid is

Naar aanleiding van de opmerking „mijn man is geen lid van de kerk, en hij heeft er ook geen enkel respect voor,” zou ik liefdevol en innig met uw lot begaan willen antwoorden: „Geliefde zuster, of hij nu lid van de kerk is of niet, hij is immers de vader van uw kinderen en het hoofd van het gezin? Als hij niet inziet wat u bezwaart, steun hem dan toch in de positieve aspecten van zijn optreden. Toon dat u in hem gelooft en dat u vertrouwen hebt in zijn vermogen om het gezin te leiden. Moedig hem aan door een hoogstaand voorbeeld.”

De raad aan Sibylle

Door Jean Harveaux

Een heilige der laatste dagen die al twintig jaar met een inactieve man is getrouwd, vertelt wat zij inmiddels heeft ontdekt.

Tom en ik - de namen die ik gebruik zijn gefingeerd - zijn ruim twintig jaar geleden in de tempel getrouwd. Behalve de eerste paar maanden van ons huwelijk is Tom echter al die tijd inactief geweest. Wanhoop en moedeloosheid hebben mij bij tijd en wijle zwaar terneergedrukt, maar door alle moeilijkheden heen zijn we toch bij elkaar gebleven, en daar ben ik dankbaar voor.

Zelfs tijdens onze voorbereiding op ons tempelhuwelijk, koesterde ik gemengde gevoelens. Mijn toewijding aan de kerk was zo vergaand en maakte zo zeer deel uit van mij, dat ik wist dat ik nergens anders kon trouwen. Ik was er zeker van dat Tom, als wij maar eenmaal op de door de Heer voorgeschreven wijze getrouwd waren, maar al te graag het evangelie zou willen naleven en zijn priesterschap zou willen eren. Toch wist ik diep in mijn hart best dat Tom zich niet vol overgave aan de Heer had toegewijd, en reeds toen had ik ogenblikken, waarop de glans van mijn liefde voor hem door angst werd overschaduwd.

Die angst werd bewaarheid. Er vond binnen de gewijde tempelmuren geen wonder plaats.

Van meet af aan konden wij niet samen neerknielen om te bidden. Na verloop van tijd verzon hij alle mogelijke uitvluchten om bij de vergaderingen afwe-

zig te zijn en zich aan zijn priesterschapstaken te onttrekken. Met mij was het zo dat ik òf samen met hem thuisbleef en niet naar de kerk ging, òf er in mijn eentje naar toe ging. In beide gevallen voelde ik mij ellendig. Ik raakte verward. Waarom waren de twee dingen in mijn leven waar ik het meest van hield toch zo onverenigbaar? Ik had een sterke getuigenis, en ik kon het niet op een akkoordje gooien met mijn toewijding aan het evangelie, noch met mijn verlangen om in de kerk te dienen. Ik heb destijds niet beseft - noch mij erom bekommerd - hoe Tom zich onder dit alles moet hebben gevoeld.

Daar hij door inactieve ouders was opgevoed, beschouwde Tom het evangelie eigenlijk niet als een onmisbare factor in zijn leven. Bovendien was hij getrouwd met een meisje, dat beweerde hem en het evangelie lief te hebben, maar toch nooit blij en gelukkig was! Zelf begon hij zich dan ook boos en ongelukkig te voelen om wat hij als mijn egoïstische verlangens zag. Zo was voor hem de zondag van belang als zijn vrije dag, waarop hij kon uitslapen, gaan vissen of golf spelen of naar de boerderij kon gaan. Voor mij was de zondag evenwel de dag des Heren, een gewijde dag met heilige verplichtingen. Dan liep hij dus keer op keer kwaad de deur uit, terwijl ik verbijsterd bittere tranen schreide.

Ik voelde me zowel van Tom als van de Heer vervreemden.

We begonnen allebei spijt van ons huwelijk te krijgen!

Omstreeks anderhalf jaar na ons trouwen belandde ik op zekere avond geheel onverwachts op een keerpunt in mijn leven. Daar ik juist van ons eerste kindje in verwachting was, had ik eigenlijk niet veel zin om die avond naar de leidstersvergadering van het jeugdwerk te gaan: maar ik ging toch. De invloed die van de applicatieles uitging, zal ik nooit meer vergeten. Het doel ervan was de jeugdwerkleidsters te doen inzien dat de Heer hen zal steunen en leiden wanneer zij het evangelie willen naleven. De inleiding tot die les luidde: „Daar wij hier zijn om te worden beproefd, maakt de Heer ons het leven niet gemakkelijk. We slagen of zakken dagelijks voor onze examens, afhankelijk van de beslissingen die wij nemen. Als wij het goede verkiezen, ongeacht de tegenstand die wij daarbij ondervinden, zal Hij ons door onze moeilijkheden heen helpen. De geschiedenis van Sibylle illustreert deze waarheid.”

Al dadelijk had Sibylle mijn onverdeelde aandacht. Zij en Frank, haar man, waren jarenlang beiden inactief in de kerk: de geschiedenis begon toen hun oudste kind tien jaar was, en zij door de loop der gebeurtenissen naar de kerk was teruggevoerd. (Ik vroeg mij af of wij over tien jaar nog wel een gezin zouden vormen.)

De vijandige houding van Frank scheen evenredig aan de mate waarin Sibylle en haar kinderen in de kerk vooruitgang maakten, toe te nemen. Terwijl het verlangen om naar de tempel te gaan in Sibylle's hart meer en meer begon te rijpen, distantieerde Frank zich hiervan juist en scheen hij steeds meer van haar te vervreemden. Ze sprak dezelfde angst uit die ik had gevoeld, namelijk dat hun huwelijk op ontbinding zou uitlopen. Moest ze nu haar huwelijk zien te redden

door zelf ook weer inactief te worden? De oplossing die haar bisschop aandroeg was ook op mij van toepassing. Toen ik hiervan hoorde, wist ik meteen dat er ook voor Tom en mij nog hoop was als ik de moed had mijn leven te veranderen.

Hij bracht ons beiden onder het oog dat onze echtgenoten het evangelie niet in hun leven hadden opgenomen en daarom onze gevoelens niet konden begrijpen. „U moet meer geduld hebben,” luidde zijn raad. „Herstel de goede verhouding die er vroeger tussen u beiden bestond. . . . door uzelf voor te houden hoe goed hij altijd is geweest, en hem te laten voelen hoezeer u hem liefhebt, waardeert, en goedkeurt wat hij doet. Laat hem vervolgens weten dat . . . de kerk voor u aan een innerlijke behoefte beantwoordt. Probeer met hem dan een regeling te treffen dat u, als hij u de kerk laat behouden, hem rustig zonder die kerk zult laten leven. Wees in ieder ander opzicht de beste vrouw voor hem die u maar kunt zijn.” (*Gooi de deur niet dicht*, jeugdwerk-applicatieles 1959-60) Wat een weerklank vonden die zinnen in mijn hart: Wees in ieder ander opzicht de beste vrouw voor hem die u maar kunt zijn. Laat hem voelen hoezeer u hem liefhebt en waardeert, en goedkeurt wat hij doet. Herstel de goede verhouding die u vroeger met hem had. U moet meer geduld hebben!

De bisschop besloot met de geruststellende woorden: „De Heer verlangt dat u bij de kerk blijft en uw kinderen leert Hem lief te hebben en te gehoorzamen. Dan zal Hij met u zijn.” Daarna gaf hij haar deze belofte van de Heer:

„Heb Ik u niet geboden: wees sterk en moedig? Sidder niet en word niet verschrikt, want de Here, uw God, is met u, overal waar gij gaat.” (Joz. 1:9.)

In de geschiedenis van Sibylle werd Frank na een jaar of zes weer actief in de

---

„Herstel de goede verhouding die er vroeger tussen u beiden bestond . . . door uzelf voor te houden hoe goed hij altijd is geweest, en hem te laten voelen hoezeer u hem liefhebt, waardeert en goedkeurt wat hij doet . . . Wees voor hem in ieder ander opzicht de beste vrouw die u maar kunt zijn.”

---

kerk. dank zij een tweetal factoren. Ten eerste had Sibylle de raad van haar bisschop. dat zij een geduldige, liefdevolle vrouw voor hem moest zijn. opgevolgd. Ze had de kinderen geleerd hun vader lief te hebben en te eerbiedigen. Ten tweede had de Heer ten slotte de aandacht van Frank weten te trekken door middel van een ongeval. dat hem plotse-ling aanleiding gegeven had eens diep na te denken over hetgeen werkelijk van belang was.

Bij het luisteren naar de geschiedenis van Sibylle, heb ik toen voor mezelf de balans opgemaakt. Het was onprettig te moeten toegeven dat ik mij van zoveel dingen moest bekeren. Hoewel ik me niet kon voorstellen dat ik nog eens zes jaar op mijn „wonder” zou kunnen wachten. begon ik de raad van die bisschop op te volgen. In ons huwelijksleven trad vrijwel onmiddellijk een verandering ten goede op.

Nog steeds verkeer ik echter in afwach-

ting. Ook al wacht ik geduldig en hoopvol. het is niet altijd even gemakkelijk geweest. In de loop der jaren ben ik vaak ontmoedigd geweest wegens het feit dat ons gezin als geheel zoveel zegeningen heeft gemist. Tom koesterde geen ver-langen om zijn eigen zoons na hun geboorte te zegenen. noch ze te dopen of te bevestigen. noch hun het priesterschap te verlenen of ons te zegenen in geval van ziekte. Het heeft mij ook ontmoedigd dat wij geen gezinsavond of gezinsgebed hielden (behalve zonder Tom). dat er niet altijd een zegen voor het eten werd gevraagd of met de kinderen over het evangelie kon worden gesproken. behalve als Tom afwezig was. Intussen ver-waarloost hij de opvoeding van zijn zoons niet. Ze werken samen met hem op de boerderij. maar hij heeft nog nooit naar hun toespraakjes geluisterd. of hun uitvoeringen. voordrachten of toneel-voorstellingen bijgewoond. Evenmin heeft hij samen met hen deelgenomen aan priesterschapsactiviteiten. Belangrijke onderdelen van hun groeiproces begrijpt hij niet.

Als moeder heb ik een open oog voor die gemiste kansen. Als echtgenote voel ik weer een ander soort pijn als ik tot een functie als lerares of raadgeefster word geroepen. Nooit ben ik aan Toms gebrek aan steun gewend geraakt. of aan mijn onvermogen om geestelijke zaken ronduit met hem te bespreken.

Toch is mijn voortdurende activiteit in de kerk voor mij een bron van vele zegeningen. Ik heb toegang tot de troost en de zegeningen van het priesterschap. Ik mag deelnemen aan het avondmaal en mijn verbonden met onze Heer daarbij telkens vernieuwen. Ik kan mijn ziel verrijken door de Heilige Schrift te bestude- ren. Via de Zustershulpvereniging heb ik onbeperkte mogelijkheden om geestelijk te groeien.

Onder de fijnste mensen die ik ooit heb

gekend zijn andere „alleenstaande” vrouwen die hun geloof trouw zijn en die, evenals Sibylle, oprecht bekeerd zijn en een onwankelbaar getuigenis bezitten. Hun begrip heeft mij dikwijls beïnvloed, en hun vriendschap heeft een leegte in mijn leven opgevuld. Tom en ik hebben immers maar heel weinig gemeenschappelijke vrienden die actief in de kerk zijn, omdat hij altijd het gevoel heeft dat de meeste leden die hem vriendschappelijk tegemoet treden er eigenlijk op uit zijn om hem te bekeren. Voor mij luidt het woord van de Heer: actief blijven in de kerk. Wanneer ik ben waar ik behoor te zijn, wordt ik gezegend, zoals op die avond toen ik Sibylle's geschiedenis te horen kreeg. Wil ik mij aan die verbintenissen kunnen houden, dan vereisen deze altijd extra overleg en voorbereiding, een overvloedig geloof en veel gebed, maar mijn trouw is de sleutel tot Gods hulp.

Een deel van het antwoord van de Heer bestaat uit het feit dat ik heb leren inzien dat het mijn plicht is ijverig ten behoeve van Tom te vasten en te bidden, zoals Alma uit het Boek van Mormon voor zijn zoon bad. (Zie Mosiah 27:14.) Ik beseft nu dat het onwaarschijnlijk is dat de Heer een engel zal uitzenden om Tom tot de orde te roepen, maar in plaats daarvan maakt Hij gebruik van sterfelijke dienaren, die met hetzelfde gezag zijn bekleed als die engel. Hij zal wel een manier weten te vinden om onze gebeden te verhoren; daarna zal Tom zelf zijn vrije wil moeten uitoefenen.

Mocht het „onvoorstelbare” gebeuren, dat hij het evangelie nooit aanvaardt, nu, wat dan nog? Weer verschaft Alma hier het antwoord. Terwijl hij eens gebukt ging onder smart, omdat hij het

volk van een bepaalde stad niet had kunnen bekeren, keerde diezelfde engel tot hem terug en troostte hem met de woorden:

„Gezegend zijt gij, Alma; hef daarom uw hoofd op en verblijd u, want gij hebt grote redenen om verblijd te zijn; want gij zijt getrouwd geweest in het onderhouden van de geboden Gods van de tijd af, dat gij de eerste boodschap van Hem hebt ontvangen.” (Alma 8: 15.)

Ook wij hebben geen reden om onder smart gebukt te gaan als wij oprecht en trouw zijn gebleven. Als wij neerslachtig zijn en altijd verdrietig wegens het ongelooft van onze wederhelft, dan kan ons leven niemand tot zegen zijn. Als wij daarentegen standvastig, welgemoed en optimistisch blijven, dan zullen wij met Gods hulp in staat zijn om aan onze eigen zaligheid te werken en dan zullen wij geestelijke kracht uitstralen op de mensen in onze naaste omgeving.

Wanneer wij dan onze Heiland ontmoeten, kunnen wij blijmoedig zeggen dat wij ons best hebben gedaan.

Er is mij wel eens gevraagd of ik, opnieuw voor de keus gesteld, weer dezelfde huwelijkspartner zou willen kiezen. Ik denk dat ik als ik twintig jaar geleden geweten zou hebben welke weg er voor mij zou liggen, wel een ander pad gekozen zou hebben; maar de jaren hebben mij geduld leren oefenen; het voorschrift van Sibylle heeft mijn liefde voor Tom doen toenemen. Thans ben ik ervan overtuigd dat de goede man met wie ik getrouwd ben het waard is om een leven lang te wachten. Mijn geloof in die goedheid geeft mij nog altijd hoop. Mijn liefde voor het evangelie en voor mijn man zijn nog steeds de kostbaarste gaven van mijn leven.

Met een prettige sensatie van ongelovigheid realiseerde ik mij dat ik, om lid van deze kerk te kunnen zijn, de fundamentele leerstellingen van mijn eigen godsdienst niet hoefde te verwerpen. Wat in het jodendom waarachtig, rechtvaardig, zedelijk hoogstaand en hartverheffend was, werd opnieuw in het mormonisme bevestigd.

De God van mijn vaders

Door Renee Pool Vorhaus

„Hoe kan ik iets over de mormonen te weten komen?”

vroeg ik aan de enige van wie ik wist dat hij mormoon was.

„Ga maar naar de bibliotheek.” luidde zijn antwoord.

Dat heb ik toen dus gedaan ook. Ik ging naar de lokale bibliotheek en haalde daar een boek op van Joseph F. Smith dat *Evangelieleer* heette.

Ik moet bekennen dat ik niet bijster verlangend was om dat boek te gaan lezen, maar de bibliotheek had maar weinig boeken over de mormonen. Ik was volstrekt niet benieuwd weer iets verwarrens te vernemen over Jezus en zijn leer. Ik ben jodin en christenen waren altijd een raadsel voor mij geweest. Zo beleden christenen bijvoorbeeld voortdurend en hoorbaar dat Jezus een God van vrede en liefde was, maar toch kwam het me voor dat ze tweeduizend jaar lang in zijn naam de grofste daden van haat, vernietiging en bloedvergieten hadden gepleegd. Als Christus dan inderdaad de verpersoonlijking van alle liefde, rechtvaardigheid en goedheid was, waarom was Hij - en de beginselen die Hij in zich verenigde - dan niet het eigenlijke hart van het christendom? Waarom was het alsof de verering van Hem de mensen ertoe bracht elkaar te haten, in plaats van aanleiding te geven tot de verbroedering der mensen?

Wat mij deed besluiten de *Evangelieleer* te lezen was dus niet de verwachting dat ik daar geestelijke rijkdommen in zou vinden, maar ik wilde alleen uit intellectuele nieuwsgierigheid iets over de mormonen te weten komen.

Zo begon ik aan dat boek, en van de allereerste zin af wist ik, ja, wist ik zonder een zweem van twijfel dat ik eindelijk in de tegenwoordigheid van God was. In de woorden van dat boek werd de God van mijn vaders - de God van Abraham, Isaak en Jakob tot een levende, tastbare werkelijkheid. Dit bewustzijn drong ogenblikkelijk tot mij door en zowel mijn hart als mijn verstand bevestigden: Hier is eindelijk waarheid, hier is eindelijk liefde, hier is eindelijk vrede. Ik kreeg het gevoel alsof er een geweldig licht in mijn leven was gekomen, dat mijn diepste wezen verlichtte. Ik had een gewaarwording alsof niet alleen ik, maar het ganse heelal werd vervuld met het overweldigende besef dat God leeft en ten diepste met elk van zijn kinderen begaan is.

Ik had de *Evangelieleer* nog maar gedeeltelijk doorgelezen, toen ik besepte dat de enige manier waarop ik Gods tegenwoordigheid in mijn leven zou kunnen hebben en houden was om die waarheden waarover ik gelezen had te leren kennen en na te leven.

Hoe kon ik daar echter meer van leren? Eén manier was blijkbaar een paar van de naslagwerken te lezen, waaruit de schrijver had geciteerd, maar waar kon ik lectuur vinden zoals de *Improvement Era*, *Conference Reports*, *Juvenile Instructor*, *Deseret Weekly News*, en bovenal iets dat *De Leer en Verbonden* werd genoemd?

Het viel mij in dat er misschien wel een mormoonse kerk in de omgeving was en dat de mensen daar het me vertellen konden. Ik zocht in de gele bladzijden

van het telefoonboek onder „kerken” en ontdekte dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen ongeveer twintig minuten rijden van mijn woning verwijderd was.

Daar ik getrouwd was, vroeg ik of mijn man me naar de mormoonse kerk wilde brengen. Duidelijk herinner ik me hoe ik bij de ingang van het kerkgebouw aarzelde uit angst dat ik een crucifix te zien zou krijgen. Wat een vreugde overspoelde mij toen ik bij mijn binnenkomst een kerkzaal vol hartelijke, vriendelijke mensen zag. Die hele zondagsschool-dienst gaf me het gevoel alsof ik na een lange reis thuisgekomen was.

Na de dienst werd ons medegedeeld dat er voor iedereen aparte klassen waren, en er werd ons gevraagd er een bij te wonen, waarvan ik later vernam dat deze de onderzoekersklas heette. De les van die zondag ging met name over de organisatie van de kerk. Toen het bisschopsambt ter sprake kwam, zette de leraar uiteen, ik geloof uit respect voor mijn man en mij, dat een bisschop was te vergelijken met een rabbi. Toen hij ons naderhand rondleidde om ons het kerkgebouw te laten zien, zei ik tegen hem: „Ik hoop dat u 't mij niet kwalijk neemt dat ik u hierop wijs, maar een bisschop in uw kerk lijkt helemaal niet op een rabbi. Een rabbi is gewoon een leraar, terwijl uw bisschop met goddelijk gezag is bekleed.”

Ik was volslagen verrast mezelf dat te horen zeggen, en dat zou nog maar een begin zijn. Op dat moment had ik er nog geen benul van uit welke bron ik die dingen „wist.” Weliswaar had ik de *Evangelieleer* juist uitgelezen, maar twee dagen lezen is toch niet genoeg om 543 bladzijden vol nieuwe gedachten en begrippen in je brein op te nemen. Later leerde ik dat het juist dat innerlijk inzicht is - de bevestiging van de Geest in ons

hart - waardoor kennis in begrip wordt omgezet.

Die zondag zijn we niet gebleven voor iets dat de vasten- en getuigenisvergadering werd genoemd. Nu besef ik dat de Heer in zijn wijsheid en liefde mij influisterde dat ik daar niet bij moest blijven. Hij wist dat ik er nog niet aan toe was om Jezus bewust als de Christus aan te nemen, maar hoewel ik het gebouw verliet, wist ik zonder enige twijfel dat wat ik in *Evangelieleer* gelezen en in deze kerk gevonden had datgene was waarnaar ik al lang had gezocht. Ik wist dat ik hier terug moest komen, niet uit ijdele nieuwsgierigheid, of omdat het een nieuwtje was, maar, vreemd genoeg, om het eigenlijke leven zelf.

Die eerste zondag verliet ik het kerkgebouw met een gevoel, dat ik tot op de huidige dag niet kan beschrijven.

Het meest nabijkomende dat ik ervan kan zeggen is dat God glimlachte, en dat ik door de zachte vriendelijkheid van die glimlach was omhuld. Ik vertrok ook met een aantal boeken en traktaatjes, o.a. *Het Boek van Mormon, Een wonderbaar werk en een wonder, The Great Apostasy (De Grote Afval, niet vertaald), Jezus de Christus en een exemplaar van De Leer en Verbonden*.

In *The Great Apostacy* las ik het zinnetje: „Wij moeten ons ten doel stellen deze feiten zuiver uit te leggen en daar gepaste en juiste gevolgtrekkingen aan te ontleen.”

Ja, tot dusverre had ik de woorden van de schrijver precies even eenzijdig en bevooroordeeld gevonden als andere uiteenzettingen van andere christelijke schrijvers die ik gelezen had. Bijna alles wat ooit over Jezus is geschreven, is tot stand gekomen vanuit het perspectief van een christen die de dingen achteraf beziet, zodat het veeleer nabeschouwingen zijn dan een situatieschildering in

samenhang met dat bepaalde tijdperk in de geschiedenis bezien.

Mijn geest kwam in opstand, en ik stond op het punt om al wat ik tot dusverre had ondervonden de rug toe te keren: maar zuivere liefde had haar intrede in mijn hart gedaan en deze liet zich niet zo gemakkelijk verloochenen. Niet zonder inwendige tegenzin las ik dus verder. Ik had nog maar een paar alinea's gelezen, toen ik mij opeens overspoeld en meege-sleept voelde door de grote en diepe liefde van de schrijver voor een man, die Jezus heette en Die op aarde was gekomen om de zonden der mensheid op zich te nemen. Toen ik doorlas werd ik ge-boeid door en ging ik geheel op in de liefde die deze man zijn Heiland toe-droeg, zodat ik mij ervan bewust werd dat ik willens en wetens aanvaardde dat Jezus de Christus was. Op dat moment realiseerde ik mij opeens dat de diepte van mijn eigen liefde voor zo'n godhar-tige Verlosser mij de tranen in de ogen deed springen.

Mijn blijdschap vermengde zich echter ook met smart, en ik voelde mij innerlijk zo verscheurd als ik nooit eerder had ondervonden, zelfs niet in mijn zielsver-drietigste momenten. Ik wist nu zonder twijfel dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de ware kerk van God was, en dat daarin alle waarheden en leringen die de men-sen op aarde ooit van God ontvangen hadden, voorkwamen. *Met een prettige sensatie van ongelovigheid realiseerde ik mij dat ik, om lid van deze kerk te kunnen zijn, de fundamentele leerstellingen van mijn eigen godsdienst niet hoefde te ver-werpen. Wat in het jodendom waarachtig, rechtvaardig, zedelijk hoogstaand en hartverheffend was, werd opnieuw in het mormonisme bevestigd.*

Ja, maar - en o, wat heb ik met dit proble-em geworsteld - hoe kon ik ooit anders dan in gedachten mormoon wor-

den? Al mijn grootouders, tantes, ooms, neven en nichten waren in de massa-slaching tijdens de Tweede Wereldoor-log omgekomen. Evenals van zes mil-joen andere joden was hun dood een zinloze vernietiging. Als ik nu in het openbaar zou moeten belijden dat Jezus de Christus was, zou ik dan in wezen hun leven ook niet als zinloos verklaren? Door de eeuwen heen hadden de joden de zwaarste vervolgingen en de afschu-welijkste smaad ondergaan omdat zij niet van hun verbond en geloof wilden afwijken. Ze waren gefolterd, levend verbrand, ge-geseld en van land tot land en van stad tot stad verdreven, zonder enige bescherming te kunnen vinden of hun toevlucht te kunnen nemen tot de wetten der mensen. Bovendien waren vele van deze gruweldaden in de loop der eeuwen jegens hen bedreven door men-sen die beweerden Jezus Christus te dienen.

Hoe kon ik nu mijn eigen volk en hun geloofsbelijdenis verwerpen en afvallen van een geloof dat hen in een wezens-vreemde en bloeddorstige wereld steeds bijeengehouden had?

De nagedachtenis van mijn bloedver-wanten was mij lief, evenals die van mijn voorouders. Ook mijn joodse geloof had ik lief. Nu had ik echter de bron van alle liefde gevonden, en om daar ten volle deel aan te kunnen hebben begreep ik dat ik mormoon zou moeten worden. Toch zou ik nooit het geloof van mijn vaderen kunnen verloochenen. Ik zou nooit kunnen ontkennen dat de joden, steeds op hun eigen wijze hun God had-den gediend.

Terwijl ik met dit conflict worstelde, werd mijn verstand plotseling verlicht en weerklonk er een stem in mijn gemoed. Een zacht licht omstraalde mij, en daar-buiten scheen er niets meer te zijn. Ik bevond mij alleen binnen die lichtkring, de stem weerklonk in mijn binnenste,

Het kwam mij voor dat de aanwezigheid in mijn gedachtenwereld aan Jezus toebehoorde dus ik vroeg Hem hoe het mogelijk was om mijn verschrikkelijk dilemma op te lossen.

Dat vernam ik toen. Ik leerde rechtstreeks van Hem dat Hij de Jehova uit het Oude Testament was. dat Hij ons uit Egypte had geleid. dat Hij „de God van mijn vaderen” was. Ik vernam dat ik al mijn familieleden eenmaal zou weerzien. precies zoals ik ze had gekend. Ik stelde vragen. Hij antwoordde zacht en vriendelijk. Ik kon Hem niets vragen of Hij legde het zo uit dat ik het heel goed begrijpen kon.

Zijn stem bleef doorklinken in mijn geest, terwijl Hij zich met andere gewichtige vraagstukken begon bezig te houden. Hij zette veel zaken uiteen. die symbolisch waren voor de grotere dingen die Hij ons had willen leren. Hij sprak duidelijk. eenvoudig en prachtig. in woorden en begrippen die mij helder voor de geest kwamen te staan. Met welk een liefde suste Hij al mijn zorgen en twijfels en verdreef Hij ze uit mijn gemoed!

De volgende zondag ging ik weer naar de kerk. alleen. met een volkomen overgave des harten wist ik dat er op aarde niets van groter belang was dan lid te zijn van zijn ware kerk. Ik begon er zoveel van te leren als ik maar kon. en de Heer opende mijn verstand en begrip voor al wat ik las. Op dat moment wist ik nog niets over het licht van Christus (zie Moroni 7:18) noch over de tegenwoordigheid van de Heilige Geest. Ik wist alleen dat ik algeheel en volkomen begon te veranderen.

Terwijl ik vele, vele jaren wanhopig in een uitzichtsloze duisternis had rondgedoeld. voelde ik mij nu omgeven door een licht en een warmte die ik nimmer had gekend. Hoewel mijn levensomstandigheden en lotgevallen er zelfs nog

moeilijker op werden. zou er een volledige verandering optreden in mijn gevoelens, gedachten en reacties. Waar ik voorheen wanhoop had gevoeld. begon ik nu te hopen: waar angst had geheerst. begon ik nu een begin van moed te bespeuren; waar zieleleed had geschrijnd, begon ik nu vreugde te voelen. en waar voorheen verwarring en wanorde had geheerst. begon ik vrede te smaken.

Op zekere dag las ik in afdeling 50 van *De Leer en Verbonden* en ik werd getroffen door het zesde vers. dat luidt: „Maar wee hun, die bedriegers en huichelaars zijn. want, aldus zegt de Mere: Ik zal hen ten oordeel brengen.”

Ik begon hierover na te denken. Was het denkbaar dat ik ooit een huichelaarster was? Wilde ik eerlijk en oprecht met heel mijn hart en ziel een heilige der laatste dagen worden? Of wilde ik dat misschien alleen graag worden om wat ik eraan zou hebben. in plaats van enig verlangen te koesteren de Heer en mijn medemensen te dienen? Ik wist dat ik verscheidene malen in mijn leven had gemeend iets in alle eer en deugd te goeder trouw te hebben gedaan. om later tot de ontdekking te komen dat mijn motieven toch niet zo zuiver waren geweest als ik had gedacht. Heilige der laatste dagen worden was voor mij echter te mooi om er ook maar het geringste risico mee te nemen dat ik in dit opzicht niet volstrekt eerlijk, oprecht en rein zou wezen. Met veel zelfonderzoek overwoog ik dan hoe ik hier volslagen zeker van kon worden.

Die nacht werd ik wakker en greep naar mijn sigaretten. Ik had jarenlang gerookt. en de laatste jaren in steeds grotere hoeveelheden. Op hetzelfde moment dat ik een sigaret wilde pakken. kwam de gedachte bij mij op: „Waarom wil je gaan roken?”

Ik zei tegen mezelf: „Waarom niet? Ik ben immers nog geen mormoon?”

Op dat ogenblik daverde het door mijn

brein: „Dus jij wilt te weten komen wat schijnheiligheid is! Je geeft het roken immers niet op omdat je mormoon wordt! Je geeft het op omdat je weet dat alle leerstellingen van de kerk op waarheid berusten!”

Ik legde mijn sigaret weer neer en vanaf dat moment heb ik niet meer gerookt. Ook heb ik nooit meer een cocktail gedronken noch een kopje koffie of thee. Ik dank de Heer nederig en dankbaar voor de kracht die Hij mij gegeven heeft om dit te volbrengen.

In de drie jaren dat ik nu lid van zijn kerk

ben, heeft de Heer mij overvloedig gezegend, maar de grootste zegen die Hij mij heeft verleend is de kennis die diep in mijn binnenste woont, dat Jezus de Christus is en dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heden de ware kerk op aarde is.

Renee Pool Vorhaus, assistent-docente in de opvoedkunde aan de Brigham Young Universiteit, is ZHV-huisbezoekster in de wijk Pleasant, View Third, een wijk van de ring Provo Utah Sharon East.

Bernard P. Brockbank,
van het Eerste Quorum
der Zeventig

Een rijke belofte

Bent u de Heer geen dank verschuldigd voor iedere dag van uw leven? Sommige mensen zijn van mening dat zij de Heer niets verschuldigd zijn. Toch wel: Aan Hem dankt u immers uw ouders, uw geest, uw verstand, en uw lichaam, de zonneschijn, de aarde, uw vrienden en uw geliefden.

Een jongeman zei eens tegen mij: „Ik betaal mijn tiende niet, omdat ik niet geloof de Heer iets verschuldigd te zijn.”

Ik gaf daarop ten antwoord: „En als de Heer nu eens even de luchttoevoer zou onderbreken, zou je dan niet haastig van gedachten veranderen?”

Hij antwoordde: „’t Is maar te hopen dat Hij dat niet doet.” Ja, wat zou u doen, als de luchttoevoer eens twee minuten lang werd afgesloten, en God zou met u overeenkomen de kraan weer open te draaien als u erin zou toestemmen Hem lief te hebben met heel uw hart, met al uw macht, verstand en uw hele ziel? Zou u het dan niet aanstonds met Hem eens worden, of zou u uw beslissing nog wat uit willen stellen om erover na te denken?

De Heer dwingt de mens niet Hem lief te hebben, maar wel heeft Hij hem deze zegenrijke belofte gedaan: „Wees getrouw en ijverig in het onderhouden van Gods geboden en Ik zal u met de armen Mijner liefde omvatten.” (LV 6:20.) Wat een heerlijke belofte! Als u zijn geboden onderhoudt, zal God u met de armen van zijn liefde omvatten!

DOOR PROFETIE VAN GODSWEGE GEROEPEN . . .

Door ouderling Boyd K. Packer
van de Raad der Twaalf

Ik zou graag met u een onderwerp willen bespreken dat zeer heilig is en dat mij bij beschouwing telkens weer met dankbaarheid vervult. Ik zou u deelgenoot willen maken van enkele gedachten en ervaringen die verband houden met een vraag die werd gesteld door de aloude profeet Moroni, toen hij de volgende woorden schreef:

„Heeft de dag van wonderen dan opgehouden?

Of hebben engelen opgehouden aan de mensenkinderen te verschijnen? Of heeft Hij hun de macht des Heiligen Geestes onthouden? Of zal Hij dit doen, zolang de tijd zal duren, of de aarde zal bestaan, of zolang er één mens op aarde zal zijn om te worden gered?” (Moroni 7:35-36.) Die aloude profeet beantwoordde vervolgens zijn eigen vraag aldus:

„Ziet, ik zeg u: Neen, want het is door geloof, dat wonderen worden gewrocht; en het is door geloof, dat engelen verschijnen om mensen te dienen; daarom, indien deze dingen hebben opgehouden, wee de mensenkinderen, want het is wegens is ongeloof, en alles is vergeefs.

Want volgens de woorden van Christus kan niemand zalig worden, tenzij hij geloof zal hebben in Zijn naam; daarom, indien deze dingen hebben opgehouden, dan heeft geloof eveneens opgehouden;

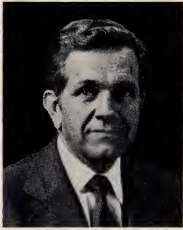
en verschrikkelijk is dan de toestand van de mensen, want dan zijn zij, alsof er geen verlossing was teweeggebracht.” (Moroni 7:37-38.)

De Heer heeft Zelf tijdens zijn bediening beloofd dat deze tekenen de gelovigen zullen volgen:

„In mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven; in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden.” (Marcus 16:17-18.)

Nu hebben dergelijke wonderen altijd een getuigenis gevormd dat zijn kerk op aarde was, en ook onder ons zijn ze welbekend. Ik zou zelfs kunnen zeggen dat ze bij ons aan de orde van de dag zijn, maar er wordt niet zoveel over gesproken. Wij beschouwen deze tekenen vol ootmoed en met mateloze eerbied, maar ik wilde het eigenlijk vanmorgen niet met u over die wonderen zelf hebben, doch wel over een ander wonder, dat zich in alle stilte voltrekt, maar waarmee wij voortdurend worden geconfronteerd, dat zich altijd duidelijk manifesteert en toch vaak over het hoofd wordt gezien.

In een onlangs gehouden getuigenisvergadering vertelde een vriend van mij iets

Iedere roeping in de kerk gaat gepaard met drie dingen: . . . een geestelijke ingeving . . . een beproeving . . . en een schragende kracht.

Boyd K. Packer

over een gesprek dat hij die week had gevoerd met een collega op de zaak waar hij werkzaam was. Mijn vriend had deze man altijd als een trouw en actief lid van de kerk beschouwd, maar toch maakte hij tijdens dat gesprek de opmerking dat hij niet geloofde dat er van veel inspiratie sprake was bij de manier waarop mensen tot een of ander ambt in de kerk werden geroepen. Volgens hem werden ze geroepen omdat men ten einde raad was of iets dergelijks, kortom, hij zei dat er niet veel inspiratie bij te pas kon komen. Nu weet ik niet of dat sloeg op een roeping die hijzelf ontvangen had en waarvoor hij zich onwaardig had gevoeld, of dat hij zich er misschien aan geërgerd had dat er iemand een roeping had ontvangen die hij daar ongeschikt voor achtte, of dat hij mogelijk zinspeelde op een van de weinigen - en dat gebeurt een heel enkele keer inderdaad wel eens - die met tegenzin een roeping in de kerk ontvangen, die zij dan aanvaardden en vervolgens ten enenmale falen bij de vervulling daarvan. Voor hem en ook voor u wil ik nu een tekst uit de Leer en Verbonden citeren, waarin de Heer Zich als volgt uitspreekt:

„Ik gebied, en de mensen gehoorzamen niet; Ik herroep, en zij ontvangen de zegen niet.

Dan zeggen zij in hun hart: Dit is niet het werk des Heren, want Zijn beloften worden niet vervuld. Maar wee dezulken, want hun loon loert van beneden, en wacht hun niet van boven.” (LV 58:32-33.)

„Nu zullen wij eens zien”

Ik wil nu een beschouwing wijden aan dat wonder dat zich in stilte voltrekt en dat betrekking heeft op de roeping van kerkleden tot een bepaald ambt en hun reactie daarop. Dit is een wonder dat mij altijd weer ootmoedig stemt. Dat proces waarbij iemand wordt aangewezen om een roeping te ontvangen, en het getuigenis dat hij ontvangt wanneer hij daarop ingaat. De aantijging dat daarbij geen inspiratie in het spel zou zijn is iets dat wij in overweging moeten nemen.

Jaren geleden heb ik een heel belangrijke les geleerd. Ik meen dat het de tweede ontmoeting was die ik met president Harold B. Lee mocht hebben. Ik was eerder eens aan hem voorgesteld. Ik was hogeraadslid van een ring. Op een keer droeg de ringpresident in onze vergadering de naam voor van een man, die tot een leidinggevende positie in de ring zou worden geroepen. Ik gaf destijds les aan een seminarie en broeder Leon Strong,

die ook seminariëleerkracht was, had het een paar keer met mij over deze man gehad. We hadden opgemerkt wat een bekwaam iemand dat was, en dat het bedroevend was dat hij niet meer kon doen dan hij deed, omdat zijn vrouw hem daarbij in de weg stond. Zij had een karaktertrek die volgens mij het best gekenschetst kon worden als boosaardig; ik geloof wel dat dit er het juiste woord voor was.

Toen de ringpresident de naam van die man dus voordroeg voor een presiderende functie en erover liet stemmen, verklaarden wij tweeen ons ertegen. Dat is een vrij ongebruikelijke gang van zaken. De president besteedde er nog enkele minuten aan en zei toen dat hij van mening was er toch mee te moeten doorgaan. Hij vroeg ons of wij hem steun wilden verlenen bij het doen uitgaan van deze roeping. De uitslag veranderde hierdoor onmiddellijk. Voor mijn gevoel was het toen een stem tot steunverlening aan de ringpresident en niet zozeer een stem ten gunste van de benoeming van de betrokkene in die bepaalde functie. Broeder Strong en ik stemden toen met de andere tien leden van de hoge raad ten gunste van het roepen van deze man voor de taak.

Toen onze ringconferentie een paar maanden later werd gehouden en de ordeningen zouden plaatsvinden, was ouderling Harold B. Lee van de Raad der Twaalf daarbij als bezoeker aanwezig. Na afloop van de conferentie waren wij in het ringcentrum bijeengekomen voor de ordeningen. Ouderling Lee had al een bisschop en zijn raadgevers en enkele anderen tot hun ambt geordend, toen die bewuste man naar voren werd geroepen om door het lid van de Raad der Twaalf te worden geordend. Broeder Strong stootte mij met zijn elleboog aan - we zaten naast elkaar - en met een glimlach boog hij zich naar mij over en

zei: „Kijk, broeder Packer, nu zullen wij eens zien of deze kerk door openbaring wordt geleid.”

Ouderling Lee legde zijn handen op het hoofd van de man, begon met het uitspreken van de inleidende bewoordingen tot een ordening, en aarzelde toen. Daarna sprak hij woorden van deze strekking: „De overige zegeningen die betrekking hebben op uw werkzaamheden, uw leven en uw beroep, die u hebt horen toezeggen aan de andere hier aanwezigen, gelden eveneens voor u, maar er is nog een bijzondere zegen voor u.” Daarop ontving die man de uitvoerigste zegen, de meest ondubbelzinnige van alle, en eigenlijk was die zegen niet zozeer voor hemzelf bestemd als wel voor zijn vrouw. Het was hoogst belangwekkend zoiets mee te maken.

Onmiddellijk na afloop van de vergadering, ging ik naar broeder Lee toe en vroeg hem: „Kende u deze broeder, voordat u hem ordende?”

„Nee,” zei hij. „ik kende hem niet. Ik geloof dat ik hem voordat ik deze zaal binnenkwam nooit eerder had gezien.”

Ik zei: „Hij heeft wel een heel ongewone zegen gekregen.”

„Ja,” antwoordde ouderling Lee daarop. „dat heb ik gevoeld.”

Onze ringpresident vertelde later: „Ik was van plan om ouderling Lee van tevoren te spreken en hem te zeggen dat hier iemand aanwezig was die een bijzondere zegen moest hebben, maar in de drukte van onze beslommeringen kwamen wij in tijdnood en zijn wij er gewoonweg niet aan toe gekomen.” Broeder Strong kreeg dus gelijk: Die dag hebben wij inderdaad gezien of deze kerk al dan niet door openbaring wordt geleid.

Het wonder van een zendingsoproep

Nu de kerk zo snel groeit als tegenwoordig het geval is, zijn diegenen onder ons

die zitting hebben in de Raad der Twaalf, bij onze opdrachten voor ringconferenties vrijwel doorlopend in tóuw met het organiseren en reorganiseren van ringen ergens op de wereld. Dit is altijd weer een zeer interessante en inspirerende belevenis, een taak die mij niet zo lief zou zijn en die ik niet eens zou ambiëren, als het beginsel van openbaring niet zo'n bruikbaar en zo'n doeltreffend principe was, dat aanhoudend kan worden en wordt aangewend.

Denkt u zich dat eens in: wij gaan ergens ter wereld heen en wij komen daar op een zaterdagmiddag aan. Soms, als een vliegtuig vertraging heeft, komen we te laat en moeten de vergaderingen naar een ander tijdstip worden verzet. Toch moeten er de volgende morgen weer nieuwe leiders worden aangesteld, mensen die wij nog nooit eerder hebben gezien en met wie wij soms niet eens kunnen spreken, omdat wij elkaars taal niet verstaan. Menselijkerwijs gesproken zouden wij van iedereen een apart dossier met zijn personalia moeten hebben, zouden er bij herhaling interviews moeten plaatsvinden, zouden de gegevens nader bestudeerd moeten worden, waarbij wij een onderhoud zouden moeten hebben met velen die de betrokkene van nabij kenden, enzovoort: maar zo gaat dat niet, zo kan het niet, want daar is geen tijd voor. De wereld is te groot, en er zijn teveel ringen en plaatsen waar wij aanwezig moeten zijn. Het is dan iets wonderbaarlijks om tot de Heer te kunnen gaan. Hem een eenvoudige vraag voor te leggen en daarop dan een rechtstreeks, bevestigend, onmiskenbaar antwoord te krijgen. Daar word ik altijd heel nederig onder. Dit proces van het roepen en ontheffen van leden van de kerk is een wonder.

Krachtens welke wonderbaarlijke innerlijke overtuiging zou een krachtige, energieke jongeman, vol levenslust en juist

op een leeftijd dat hij normaal meer geïnteresseerd zou moeten zijn in materiële zaken, gevolg willen geven aan een oproep om op zijn eigen kosten op zending te gaan en een tiende van zijn jonge leven, namelijk twee jaar, af te staan om het evangelie te gaan prediken? Is dat geen wonder? Ja, zeker, maar zo hebben wij er wel 25.000!

Weet u, toen ik zendingspresident was in New England (in het oosten van de Verenigde Staten), hadden we daar twee zendelingen, die 3.200 km van het zendingshoofdkantoor verwijderd zaten. Toen dacht ik op zekere dag: „Wat is dat toch een boeiende zaak! Je neemt een doodgewone jongeman van nog geen twintig jaar, roept hem op zending en stelt hem als zending aan: je geeft hem nog een jongen van diezelfde leeftijd als collega mee en stuurt hem ergens heen met een bepaalde maandelijksse toelage, waar hij ook nog zelf voor heeft moeten zorgen. Dan geef je hem een aantal eenvoudige voorschriften mee: Geen afspraakjes met meisjes, strenge zendingsregels, zoals: besteed al je tijd aan het prediken van het evangelie en het tot bekering roepen van mensen, enzovoort.” Vaak wordt hij ook nog van een auto voorzien. Nu, als je er goed over nadent, is het eigenlijk gekkenwerk. Zo iets kan onmogelijk slagen. De enige reden waarom zo'n experiment nog te billijken valt is dat het inderdaad slaagt!

Die beide zendelingen, op 3.200 km afstand van hun basis gestationeerd, daar kon je op rekenen, omdat zij op de een of andere manier te weten gekomen waren dat het ook om hun kerk ging en dat Hij hun Heer was. Heel dit eenvoudige proces van steunverlening - van openbaring in verband met zo'n roeping - is een levensbeginsel dat in deze kerk doeltreffend is.

Wat bezielt een man die zijn eigen carrière tijdelijk opgeeft, zijn zakelijke of be-

Het 100-jarig bestaan van het jeugdwerk

De wijk Apeldoorn heeft het 100-jarig bestaan van het jeugdwerk met veel plezier gevierd en een ieder was dan ook zeer enthousiast over het resultaat.

Begin augustus hebben wij een groot feest gevierd met alle kinderen en leraressen van het jeugdwerk.

We gingen met auto's naar het bos en zijn daar begonnen met in een kring het 100-jarig bestaanslied te zingen en te openen met een gebed. Daarna hebben wij allerlei spelletjes gedaan en er waren ook lekkere versnaperingen voor de kinderen waar ook de leraressen van meegenoten.

Al met al hebben we enorm veel plezier gehad en was het een geslaagde middag.

Het hoogtepunt was toch wel de tentoonstelling die we in september 1978 gehouden hebben en waar we al het heel jaar naartoe hadden gewerkt.

Voor deze gelegenheid was in de recreatiezaal het podium naar beneden gelaten, waarop twee verschillende klassen waren neergezet. Een klas uit het jaar 1878 en een klas uit deze tijd, gescheiden door een prachtig schilderij van het eerste jeugdwerk, geschilderd door een van onze broeders.

Het podium was versierd met prachtige bloemstukken. Aan de zijkanten stonden een aantal tafels opgesteld waarop al de dingen tentoongesteld lagen, die de kinderen het afgelopen jaar hadden gemaakt, dingen van vroeger en dingen van deze tijd.

's Avonds tijdens het avondmaals-programma hebben we nog een stukje opgevoerd, waar kinderen in oude klederdracht plaats namen op het podium in de klas van toen, en kinderen van deze tijd in de klas van nu. Al met al is er aan het 100-jarig be-

staan veel aandacht besteed en was het een reuze succes, waaraan iedereen veel plezier heeft beleefd, en dat we niet gauw zullen vergeten.

Zuster Gonny Vels
1e raadgeefster jeugdwerk

Sportdag in Hengelo

Op zaterdag 2 december 1978 organiseerde het sportcomité van het district Groningen een sportdag voor alle leden van Nederland in een sporthal te Hengelo. Dat deze sportdag speciaal bij de jeugd aansloeg, bleek wel uit de grote opkomst. De dames speelden volleybal en basketbal, terwijl de heren bovendien zaalvoetbal speelden.

De volleybalfinale ging tussen het

eerste en tweede team van Hengelo, welke door Hengelo 2 werd gewonnen. De zaalvoetbalfinale werd een 5-0 overwinning van Arnhem op Rotterdam. De finalewedstrijd van het basketbal werd een Groningse overwinning op het team van Arnhem.

De wedstrijden verliepen uiterst sportief en iedereen ging dan ook 's avonds tevreden huiswaarts met een aandenken. De leiders van de kerk in Nederland kunnen trots zijn op hun jeugd. Zij organiseerden niet alleen dit groots opgezet toernooi, maar hadden tevens de leiding op deze sportdag.

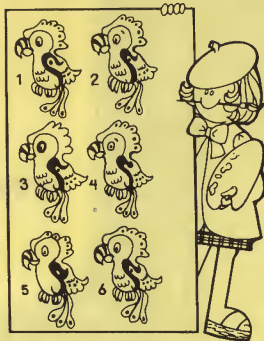

Verdwaald:

Kun je de verdwaalde pinguin helpen het enige goede spoor naar het eindpunt te vinden en te volgen?

Voor de grap

Kun je hierbij twee gesnavelde vogels vinden die precies gelijk zijn?

Gesnavelde vogels

Stippenpuzzel:

Verbind de stippen en je vindt een klein vogeltje dat in de lucht kan stilstaan, omhoog, omlaag, vooruit of achteruit kan vliegen en zijn vleugeltjes zo vlug beweegt dat je ze niet kunt zien.

Een hongerige vos, die op zoek naar voedsel was, bespeurde eens een wijngaard vol kostelijke rijpe druiven. „Wat zijn die druiven mooi,” zei de vos, „ik zal de wijngaard binnengaan en ervan eten tot ik niet meer kan.”

Toen de vos naderbij kwam, ontdekte hij echter dat de wijngaard door

De vos en de wijngaard

Door Dorothy Leon

een zeer hoge omheining was omgeven. De vos liep buiten die omheining alsmar zoekend en krabbelend heen en weer. Eindelijk vond hij een opening. Hij probeerde zich erdoor te wringen, maar dat lukte niet: de opening was te klein!

„Wijngaard, wijngaard,” zei de vos.

„Wat zijn uw druiven prachtig, maar wat bent u toch zwijgzaam!”

De wijngaard antwoordde: „Mijn vruchten spreken voor zichzelf.”

„U hebt zoveel, en ik heb niets,” weeklaagde de vos. „Och toe, zeg mij, hoe kan ik u bereiken?”

„Als het u om mijn vruchten te doen is, weet u er wel iets op te vinden,” zei de wijngaard tot de vos.

Nogmaals probeerde deze zich door de opening te wringen, maar weer tevergeefs. Het gat was veel te klein. Na lang nadenken wist de vos wat hem te doen stond. Hij zei: „Ik ga hier liggen en ik eet of drink niet meer, tot ik mager genoeg ben om mij door die opening te wringen.” Zo gebeurde het dat de vos zich na enige tijd door de opening in de omheining kon wringen.

Daarop at hij drie dagen en drie nachten achtereen gulzig van de sappige druiven, maar toen hij niets meer op kon en naar zijn vosselhol terug wou keren, kon hij niet meer door die kleine opening naar buiten komen. Hij was te dik geworden.

„Wijngaard, wijngaard,” riep de vos, „kijk nu eens wat u mij hebt aangedaan. U hebt mij van uw druiven laten eten, en nu kan ik niet meer naar mijn hol terug.”

„Dat is niet waar,” antwoordde de wijngaard. „Dankbaarheid is de vrucht van hoge beschaving, terwijl hebzucht van lompeheid getuigt. Wie slim is vindt er wel iets op.”

Weer dacht de vos: „Ik weet wat mij te doen staat. Ik ga hier liggen en ik eet of drink niet meer, tot ik mager genoeg ben om mij door die opening te wringen.”

Toen de vos ten slotte door het gaatje in de heg kon, keerde hij zich nog eens om en zei: „Wijngaard, wijngaard, wat hebt u mij gegeven? Zonder iets ben ik hier gekomen, en zonder iets vertrek ik weer.”

„Dat is waar,” antwoordde de wijngaard. „Wie niets geeft, neemt ook niets mee.”

Met anderen delen is iets om anderen geven !

Als iets van jezelf geven een liefdegave is, dan hebben de jeugdwerkkinderen al heel wat liefde gegeven. Vanaf de eerste jeugdwerkbijschenkomst in 1878 hebben de kinderen van het jeugdwerk altijd graag anderen diensten bewezen.

In de beginperiode van het jeugdwerk hebben die kinderen tuintjes aangelegd en de daarin verbouwde boontjes aan de bisschop geschonken voor zijn voorraadshuis.

De jeugdwerkmeisjes hebben stukken vloerbedekking aan elkaar genaaid om vloerkleden voor de tempel in Salt Lake City te maken; de jongens verdienden met allerlei karweitjes geld en dat schonken ze aan de kerk. Van het geld werd scheringdraad gekocht om die stukken tapijt aan elkaar te weven.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog hebben de jeugdwerkkinderen voor de gewonde soldaten kussens en kussenslopen gemaakt en bedsokken en sjaals gebreid.

Veel kinderen hebben toen ook oorlogstuintjes aangelegd om de voedselschaarste te helpen bestrijden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de jeugdwerkkinderen dozen vol kleding, speelgoed en babyuitzetten ingezameld om die te kunnen sturen naar de heiligen in Europa, wier huizen gebombardeerd wa-

ren en die van alles nodig hadden. Bij de viering van het eeuwfeest van de aankomst van de eerste pioniers in de Salt Lake Vallei, hebben alle jeugdwerkorganisaties een boom geplant op het terrein van hun kerkgebouw, in stadsparken of op andere plaatsen waar dat nodig was.

Gelden voor de bouw en het onderhoud van het Jeugdwerkkinderziekenhuis werden ingezameld doordat kinderen verjaardagsdubbeltjes gaven om andere kinderen te helpen beter te worden. Nu wordt dit ziekenhuis niet meer als eigendom van de kerk door ons geëxploiteerd, maar onze jongens en meisjes blijven toch zieke kinderen steunen.

Tegenwoordig geven ze gul aan het jeugdwerk-verjaardagsdubbeltjesfonds, zodat alle zieke kinderen over

de hele wereld toch nog doktershulp en medische verzorging kunnen krijgen.

In onze tijd hebben de kinderen van het jeugdwerk volop gelegenheid om de vreugde van het geven en met anderen delen te leren kennen. Zo houdt bijvoorbeeld de vrolijke-meisjesklas een lichtpuntenlijst bij, waaruit elk meisje een werkje mag uitkiezen waardoor ze anderen iets kan geven. (Zie les 8 van het Vrolijke-meisjeslesboek. Cursus A.) Wegbaners in de padvinderij hebben een project om tegen het kerstfeest een goede daad te doen, waarbij ze voor iemand anders in de wijk iets bijzonders kunnen maken of doen. (Zie de B-cursus van het Wegbanerslesboek, de Kerstles.)

Op het jeugdwerk krijgen de kinderen nog veel meer kansen om de blijdschap van het geven te leren kennen, zodat ze de betekenis inzien van de bijbeltekst: „... in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.” (Matteüs 25:40.)

Een goed voorbeeld doet goed volgen

Door Paul H. Dunn
van het presidium van het
Eerste Quorum der Zeventig

Lieve jonge vrienden,
Ik wil jullie iets vertellen over een van de spannendste belevenissen en grootste zegeningen die je in dit leven te beurt kunnen vallen, namelijk het voorrecht om als zendeling voor de Heiland te werken. Ik bedoel niet straks, als je wat ouder bent. Ik heb het over het nu. Evenals onze vroegere profeet David O. McKay heeft ook onze tegenwoordige profeet, president Spencer W. Kimball, gezegd dat ieder lid een zendeling is. Daaronder zijn zowel kinderen als volwassenen begrepen. De profeten weten, geloof ik, best wat voor prachtige zendingen jongens en meisjes kunnen zijn, en dat ze dus niet moeten wachten tot ze volwassen zijn. Ze kunnen vandaag al zending zijn. Ik wilde jullie twee dingen vertellen die je alvast kunt doen. Het eerste is een goed voorbeeld te geven. Veel mensen krijgen belangstelling voor de kerk omdat de leden een goed voorbeeld geven. Ik wil jullie een verhaaltje vertellen. Een poosje geleden nodigde een vriendinnetje, dat Jessica heette, een van haar niet-mormoonse vriendinnetjes uit om bij haar te komen spelen.

Van vriend tot vriend

Onder het spelen gebruikte het vriendinnetje de naam van onze hemelse Vader ijdel. Er was moed voor nodig, maar Jessica legde haar het zwijgen op en zei: „Het spijt me, maar bij mij thuis vloeken we niet en we gebruiken de naam van de hemelse Vader nooit op die manier.” Haar vriendinnetje was niet boos, maar ze vroeg Jessica waarom. Hierdoor kreeg Jessica de kans om haar vriendinnetje iets over de kerk te vertellen.

Jezus leerde zijn volgelingen eens: „Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader die in de hemelen is, verheerlijken.” (Matteüs 5:16.) Hier leert Hij ons dat wij overal een goed voorbeeld moeten geven, om de mensen te laten zien hoe tevreden wij zijn en ook om ze belangstelling te laten krijgen voor ons geloof.

Het tweede wat je kunt doen is vriendschap met andere mensen te sluiten. Door vrienden te maken kun je hen vragen mee te gaan naar kerkelijke activiteiten. Het kan wel eens moeilijk zijn om naar een nieuwe omgeving te gaan, waar je niemand kent, maar als je er een vriend hebt, wordt dat veel gemakkelijker. Deze les heb ik geleerd door wat we met een van onze dochtertjes hebben meegemaakt.

Toen het schooljaar zou beginnen, was zij een beetje zenuwachtig omdat ze naar een nieuwe school zou moeten. Zuster Dunn en ik verzekerden haar dat het allemaal best zou meevallen, maar op de morgen waarop zij er heen moest, was ze bang. Ze wist immers niet of ze daar

wel lief voor haar zouden zijn, of ze er nieuwe vriendinnetjes zou krijgen, en of de onderwijzeres haar wel aardig zou vinden. Ze zei dan ook: „Ik geloof dat ik vandaag maar liever niet naar school moet gaan.”

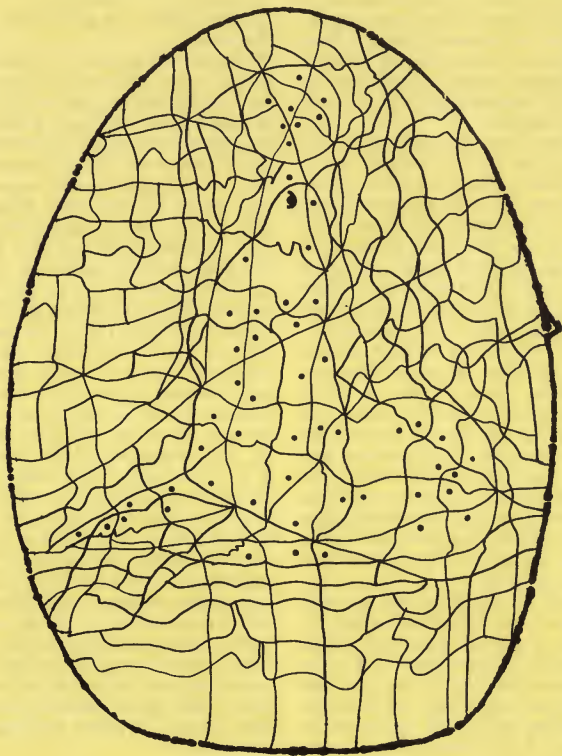
Ik vroeg haar: „Waarom niet?”

Ze antwoordde: „Ik geloof dat ik ziek word.”

We besloten dat het beter zou zijn als ik haar naar school bracht, maar toen we daar aankwamen, wilde ze de auto niet uit, dus hielp ik haar uitstappen. Toen wij het trottoir op liepen, greep ze mij bij mijn been, en toen we eenmaal binnen waren, hield ze me bij mijn beide benen vast. Ze was echt doodsbenauwd. Toen gebeurde er iets heerlijks. Er kwam een vriendelijk meisje aan. Ze zag hoe bang mijn dochtertje was en ze kwam op haar toegesneld met de begroeting: „Hallo, Kellie. Hoe gaat het met jou?” Toen vergat mijn dochtertje binnen vijf tellen helemaal dat ze zo bang was. Ik weet nog goed hoe ze van me wegliep en op een paar passen afstand tegen me zei: „Ga nu maar weg, Paps, ik heb je niet meer nodig.” Dat schattige kleine vriendinnetje nam Kellie bij de hand en toen was alles in orde. God zij gedankt voor kinderen die vrienden weten te maken, omdat je anderen daar echt mee helpt. Als je met andere kinderen vriendschap sluit en ze meeneemt naar het jeugdwerk of naar de zondagsschool, hoeven ze daar niet bang te zijn, maar ze kunnen genieten van wat de kerk te bieden heeft. Op die manier kunnen jullie allemaal prachtig zendingswerk doen.

Invulpuzzel om te kleuren:

Om een zeedier te vinden, moet je elk vakje dat met een stipje gemerkt is inkleuren.

Een nieuw boek

In *Church News* en in *The Ensign*, officiële bladen van de kerk, lezen we regelmatig nieuws over recente boeken, door kerkleden en leiders geschreven over het evangelie in het algemeen of over specifieke kerkelijke aspecten. Die werken zijn een verrijking voor het imago van de kerk in de wereld en vormen tevens boeiende getuigenissen voor onze opbouw. Maar het gebeurt niet iedere dag dat bij ons een lid een boek over de kerk publiceert: **Het mormonisme, bloeiende realiteit achter een legende** is dan ook voor ons taalgebied een unicum.

De schrijver, Wilfried Decoo, kan uit ervaring schrijven - vijftien jaar lid van de kerk in Vlaanderen, gemeentepresident in 1969, districtsresident in 1974, thans eerste raadgever in het presidium van het zendingsgebied België-Antwerpen; leerde twee jaar lang de kerk in eenzame en moeilijke omstandigheden steunen als HLD-groepsleider in Centraal Afrika, dan gedurende twee jaar lid tussen de tienduizenden te Provo, Utah, waar hij verbonden was aan de Brigham Young University. Ook beroepsmatig weet hij een onderwerp uit te diepen: geaggregeerd leraar van het hoger secundair onderwijs, doctor in de wijsbegeerte en letteren, is Wilfried Decoo thans professor aan de Universiteit Antwerpen, waar hij didactiek en toegepaste taalwetenschap doceert.

Toch is **Het mormonisme, bloeiende realiteit achter een legende** geen voer voor intellectuelen. Het blijft een vlot, eenvoudig boek, dat slechts verwijst

naar de standaardwerken. Twee aspecten maken het evenwel speciaal. Ten eerste benadert het onze godsdienst in zijn totaliteit, als de eeuwige waarheid van het evangelie, dus zonder het mormonisme te isoleren als een historisch fenomeen uit de XIXe eeuw. Na het voorwoord worden „mormonisme” en „mormoonse kerk” geschraapt en is er alleen nog sprake van „het Evangelie van Jezus Christus” en „De Kerk van Jezus Christus”.

De inleiding plaatst het principe van de waarheid voorop en behandelt daarbij het inspelen op waar geloof en ware wetenschap. In zes delen worden vervolgens alle aspecten van het evangelie behandeld, waarbij het uitgangspunt - Het leven van God - tevens eindpunt wordt - Het gezin als eeuwige eenheid. Tijdens die enorme kringloop toont de auteur hoe God afdaald naar de mens, via de openbaring, het wezen van het evangelie, het priesterschap en de kerk, om vervolgens de mens te zien opstijgen naar zijn volmaking, als wezen dat in de dagelijkse praktijk kan veranderen en de hoogste voldoening vindt in zijn gezin.

Het tweede speciaal aspect is dat dit boek vooral geschreven is voor katholieken en protestanten, bewust van de vragen die zij in het bijzonder in onze Europese landen stellen. Het boek speelt in op de raaklijnen met andere christenen, terwijl het tegelijkertijd de moeilijke punten met veel zachtheid en geduld verduidelijkt. Voortdurend valt de zorg op waarmee de schrijver de andersdenkenden benadert en de oude vooroordelen opvangt, zonder ooit te kwetsen.

Het mormonisme, bloeiende realiteit achter een legende is een boek dat zich richt tot werkelijk geïnteresseer-

den, want ondanks zijn eenvoud is het vrij uitgebreid ($\pm$ 220 blz.) en pakt het praktisch alle leerstellige en organisatorische aspecten aan. Het lijkt ons vooral geschikt voor naaste familieleden of vrienden, die steeds door het mormonisme zijn geïntrigeerd, maar die nooit hun onbegrip of verkeerde voorstellingen hebben overwonnen - een aanbevolen geschenk voor hen die u al lang hoopte op een ernstige wijze met de kerk te laten kennismaken.

Het boek is geen uitgave van de kerk daarom ligt de prijs ook op het niveau van de normale boekhandelsprijzen voor een verzorgde hardback: 34 Hfl. in Nederland en 490 BF in België.

Daartegenover staat dat het boek voor kritische buitenstaanders wordt verspreid - en nog wel door een bekende katholieke uitgeversmaatschappij. Om snel in bezit van het boek te komen kunnen geïnteresseerden hun bestelling (voor België) of aan hun bestelling opgeven aan A. Wijk-Wilrijk (voor België) of aan zuster Ellen Engibert - Leeuwenbeklaan 16 5532 CC Waalre (voor Nederland).

Dan bent u er zeker bij als het boek op 15 maart a.s. in eerste oplage op de markt komt.

broeder E. Engelbert

Nieuw districtsgebouw voor Groningen

Per 1 januari 1979 zal het district Groningen over een nieuw districtsgebouw kunnen beschikken. Dit zal het kerkgebouw van de gemeente Emmen zijn aan de Jonkershof. De gemeente Emmen kan trots op dit gebouw zijn.

Het kan $\pm$ 300 mensen herbergen. Er zijn 4 klaslokalen, een kapel, een recreatiezaal, een keuken en een parkeerplaats. Met de overdracht is 'n bedrag gemoeid van f 535.000,—, waar-

van de gemeente Emmen zelf 10% moet opbrengen. Om de gemeente te helpen de eerste aanbetaling van f 20.000,— bij elkaar te krijgen organiseerde het Groningse districtsbestuur op zaterdag 18 november 1978 een districtsbazar. Dit werd een groot succes, evenals de oproep van het districtsbestuur aan de leden van het district om een bedrag in het districtsbouwfonds te storten. Met dit fonds hoopt het districtsbestuur jaarlijks een kerk te kunnen bouwen (volgend jaar in Hengelo) of te verbouwen. Dat de gemeente Emmen enthousiast is over haar nieuwe kerk blijkt wel uit de f 110.000,—, die deze kleine gemeente zelf opbracht in 1 maand tijd. Het open huis zal gehouden worden in februari 1979, terwijl het gemeentepresidium van Emmen het kerkgebouw over enkele jaren hoopt in te laten wijden.

roepsbezigheden onderbreekt. die een politieke loopbaan prijsgeeft. die vaak van een aanstaande leidinggevende functie in het bedrijfsleven afziet en niet zelden zijn recht op vervroegd of verhoogd pensioen verspeelt om, zonder enige bedenking en zonder buitengewone vergoeding of overreding nodig te hebben ook geen materiële schadeloosstelling te ontvangen - naar een of andere uithoek van de wereld te gaan. om zo maar over een zendingsgebied te gaan presideren.

Ik herinner mij hoe ik enige jaren geleden toezicht moest houden op de zendingsgebieden in West-Europa. Daar hadden wij een zendingspresident met een bepaalde talenkennis nodig. Er werden verschillende namen voorgedragen. maar ze schenen geen van alle te voldoen. Toen herinnerde een van de broeders zich dat hij jaren geleden - ik geloof in Korea - eens een man had ontmoet. die lid van de kerk was en werkzaam was bij de douane. Hoe dan ook, zodra die naam werd genoemd, werd dit door de Geest bevestigd. Daar de tijd drong, werd hij telefonisch geroepen om over dat zendingsgebied te presideren. Een paar weken later heb ik hem opgezocht. Hij woonde in Washington D.C. Het hoogste ambt in zijn departement lag binnen zijn bereik. Hij was zijn leven lang voortdurend opgeklimmen van de ene functie naar de andere. in de mening dat hij misschien nog wel eens aan het hoofd van zijn afdeling zou komen te staan. Zijn hoofdambtenaar had reeds te kennen gegeven dat hij om gezondheidsredenen met vervroegd pensioen wilde gaan en hij had onze man als zijn opvolger aanbevolen. Juist op dat tijdstip was voor hem die telefonische roeping gekomen.

Ik wilde eens nader met hem kennismaken en ik werd uitgenodigd bij hem te blijven overnachten. Hij bracht een

boodschap van zijn chef aan mij over. Die boodschap luidde: „Zeg maar tegen die broeder Packer van jou dat je geen zendeling bent: ik heb 30 jaar met je samengewerkt. en je hebt me nog steeds niet bekeerd. Zeg hun dat ze zich vergissen. en jij vergist je ook. Je bent een dwaas.” (Ik heb hier een woord weggelaten.) „Waarom zou je afzien van je pensioen en alles waar je zolang voor gewerkt hebt? Waarom zou je?”

Het antwoord was eenvoudig: Hij was op zending geroepen. In deze kerk weten wij maar al te goed dat onze aanvaarding van een roeping niet afhankelijk is van het getuigenis van degene die roept. Het is veeleer afhankelijk van het getuigenis van degene die geroepen wordt. Het was een heel interessant geval. We waren op zoek naar iemand die Frans sprak. Pas nadat hij zijn functie had aanvaard kregen wij te maken met de verantwoording van een paar leden van de kerk in Spanje. Toen kwamen wij tot de ontdekking dat hij ook vloeiend Spaans schreef en sprak. Ik denk dat wij. als wij overal in de kerk hadden gezocht naar een man die Frans en Spaans kende en enige diplomatieke ervaring bezat. met name op het gebied van douanewerkzaamheden. dan lang hadden kunnen zoeken zonder hem te vinden. Toch werd hij gevonden dank zij de „toevallige” herinnering van een van de broeders die een paar jaar tevoren in Korea een franssprekende man had leren kennen.

Een geestelijke ingeving

Nu gaat iedere roeping in de kerk blijkbaar gepaard met drie dingen: Ten eerste. zo ongeveer bij wijze van voorbereiding. niet zelden een geestelijke ingeving. Wanneer wij op dergelijke weekends een nieuwe ringpresident roepen. is het altijd interessant om eens te vragen: „President. wanneer is deze roeping u voor het eerst ter ore gekomen?” Dan weet ik best

dat die aankondiging hem niet via mij heeft bereikt. Dan vertelt hij zulke heilige ervaringen, dat wij die hier niet zullen herhalen, maar waaruit blijkt hoe hij het te weten kwam, zodat hij zich op zijn roeping kon voorbereiden.

Een beproeving

Het tweede waarvan meestal sprake is bij een roeping is een beproeving. Dit is een soort examen, misschien zoiets als een examen dat je na afloop van de school moet doen, en trouwens, evenals bij dat schoolexamen, kun je daar ook voor zakken, als je dat wilt.

Ik herinner mij in dit verband een ervaring die ik eens als jongeman in de militaire dienst heb opgedaan. Ik moest daar een paar jaar geleden aan terugdenken, toen er een paar van onze militairen van overzee terugkeerden. Ik was destijds een jaar of vier van huis geweest. Wij kregen punten. Je kreeg een punt voor iedere maand die je in dienst overzee had doorgebracht, een punt voor het aantal veldslagen waaraan je had deelgenomen enzovoort, en mannen met een hoog puntental kwamen het eerst in aanmerking voor terugkeer naar de Verenigde Staten.

Er waren natuurlijk miljoenen manschappen terug te brengen en de schepen waren overbelast. Niets was dus belangrijker dan op het aanplakbord te kijken, waarop bekendgemaakt werd hoeveel punten je had vergaard. Soms kreeg je er opeens een paar bij, en op een goede dag was je dan zover dat je wist dat het eerstvolgende schip dat binnenkwam het vaartuig was dat je naar huis zou brengen. Toen ik dat op het aanplakbord zag staan, dankte ik de Heer dat ik nu eindelijk naar huis kon.

Diezelfde dag werd ik bij mijn bevelvoerend officier geroepen. Hij deelde mij mee dat wij een nieuwe vlucht op Osaka

gingen openen en dat ik daar als bevelvoerend officier dienst zou moeten doen. Nu, toen heb ik hem een en ander verteld. Ze hadden me wel voor de krijgsraad kunnen dagen vanwege wat ik had gezegd. Ik moet zelfs toegeven dat ik een paar teksten uit hun verband heb gerukt, geloof ik.

Hij luisterde met engelengeduld, en toen ik al mijn gal had uitgespuwd, zei hij: „Nu, dat is allemaal goed en wel. Packer, maar je gaat toch.” En zo geschiedde het.

Toen ik die middag met mijn hele uitrusting en de anderen die overgeplaatst waren in een C-47 zat, mopperde ik hevig over het feit dat dit wel weer maanden zou duren, en dat het heus geen kwestie van een paar weken was. Toen tarte ik de Heer en vroeg: „Waarom moet mij dit overkomen?” Ik had nog nooit zo vurig ergens naar verlangd als nu naar huis. Ik had erom gebeden, ik had getracht het te verdienen, ik had ervoor gewerkt en ik had mij zo goed mogelijk gedragen, en toen het eenmaal binnen mijn bereik lag, werd juist datgene waarnaar ik het sterkst verlangde mij ontzegd.

Ik weet niet meer hoe, maar op de een of andere manier wist ik me te beheersen. Achteraf kan ik echter wel zeggen dat de Heer mijn gebeden toen heeft verhoord. Uit die belevenis en uit dingen die in die paar maanden zijn gebeurd, zijn voor mij lessen voortgevloeid die onontbeerlijk waren voor de roeping die ik nu vervul. Ik kon zo ver niet vooruitzien, maar door middel van die beproevingen die ons ten deel vallen, weet de Heer ons menigmaal voor te bereiden op wat Hij met ons beoogt.

Een schragende kracht

Wat dat zich in stilte voltrekkende wonder betreft, ontvangen wij ten derde bij onze aanstelling een hoeveelheid kracht

en inspiratie, een schragende kracht die het succes verzekert van iedereen die in deze kerk tot een ambt wordt geroepen. Welnu de Heer weet zijn weetje wel, en Hij heeft gezegd: „Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet mijn wegen.” (Jesaja 55:8.) Wanneer de Heer ons een ervaring geeft, roepen wij Hem in ons hart wel eens ter verantwoording en twisten wij met Hem. Wij vragen ons af „waarom?“, maar toch voltrekt zich in stilte dat wonder. „In deze kerk,” zei president Clark, „aanvaardt men de plaats waartoe men

van bevoegde zijde is geroepen, een positie waarnaar men niet streeft, maar die men ook niet van de hand wijst.” (Conference Report v. oktober 1950.)

Ook is er dat artikel des geloofs: „Wij geloven dat men om het Evangelie te prediken en de verordeningen ervan te bedienen, van Godswege moet” (niet kan of misschien soms wordt, maar) moet worden geroepen, door profetie en door oplegging der handen van hen, die daartoe het gezag bezitten.”

Kijk, dat begrijpt de wereld niet. Sommige leden van de kerk zien dat ook niet

Waar geluk

Het behoort ons niet moeilijk te vallen de geboden van de Heer te onderhouden, omdat het bewaren daarvan tot geluk leidt. Het behoort voor echtgenoten niet moeilijk te zijn elkaar lief te hebben en trouw te blijven, daar dit een bron van geluk is. Het behoort jongens en meisjes niet zwaar te vallen hun ouders lief te hebben en te eren, omdat dit ook weer een bron van geluk is. Eerlijkheid jegens onze naasten betrachten is een bron van geluk. De Heer onze tienden en gaven betalen is een bron van zegen en geluk. Zo zou ik door kunnen gaan met het opnoemen van tal van andere zaken, maar dit alles moge ik samenvatten met deze woorden: Alle geluk dat waard is zo te worden genoemd, al het ware geluk dat er in deze wereld bestaat, vloeit voort uit een leven in overeenstemming met Gods geboden, of men zich daar nu van bewust is of niet.

President George Albert Smith

in. De man die zei dat wij worden geroepen omdat men ten einde raad is of zo, is iemand die de ware geest niet bezit. „Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.” (1 Korintiërs 2:14.) Ik ben ook te weten gekomen dat men steeds wanneer men kritiek, cynisme en spot over zoiets heiligs als dit aantreft, daar ook steevast ongehoorzaamheid vindt. Onthoud dat woord.
..Ik gebied, en de mensen gehoorzamen niet: Ik herroep, en zij ontvangen de zegen niet.

Dan zeggen zij in hun hart: Dit is niet het werk des Heren, want Zijn beloften worden niet vervuld.” (LV 58:32-33.)

Jonge broeders en zusters, ik verzeker u nogmaals dat dit beginsel van openbaring een principe is dat voortdurend in werking is. Ik besluit nu met u nog iets te vertellen dat ik zelf heb meegeemaakt.

Ik was bezig met de organisatie van een ring op de Samoa-eilanden. Bij de interviews verschenen die prachtige Samoaanse broeders voor ons. Een van hen, een gemeentepresident, stond daar barvoets, met een wit overhemd en das, en met een lava-lava om zijn middel geknoopt. Ik zei tegen hem dat wij een ring gingen organiseren en nu een ringpresident zochten. Wij vroegen hem of hij daar kandidaten voor kon aanwijzen. Hij zei: „Ja, dat weet ik. Daar heb ik over gebeden.” Toen zei hij: „Ik ben door de stem van de Geest te weten ge-

komen dat bisschop Iona onze nieuwe ringpresident wordt.”

Hij had gelijk. Toch was ik er niet gerust op hen de aankondiging te laten doen en dus drong ik er bij hem op aan dat hij nog een andere naam zou opgeven.

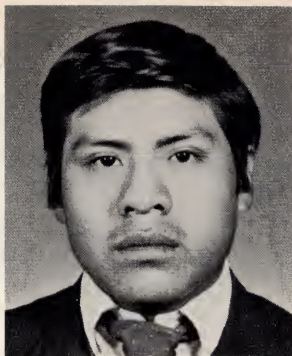
Hij zei evenwel: „Nee, ik heb maar één naam.”

Ik zei weer: „Veronderstel eens dat hij niet beschikbaar of niet geschikt is voor die functie? Kunt u niet nog een naam opnoemen?” Hij bleef een paar minuten staan en toen zei hij, terwijl hij me aankleek: „Broeder Packer, vraagt u van mij dat ik tegen het getuigenis van de Geest inga?” Deze fijne man was door die Geest beziel, zoals wij dat allen mogen zijn, als wij stuk voor stuk gehoor geven aan de roepingen die wij ontvangen.

Nu pleit ik bij u, mijn broeders en zusters. Deze kerk wordt door een profeet van God bestuurd; het beginsel van openbaring is werkzaam. Tijdens onze reizen over de wereld ondervinden wij dat wekelijks. We praten daar niet zo vaak over. Die manifestaties zijn net als de andere wonderen: het zijn de tekenen die de gelovigen volgen. (Zie Marcus 16:12.) Ik bid dat wij eerbiedig dankbaar voor de schragende kracht van de Geest zullen zijn.

Jezus leeft; Hij is de Christus. Van Hem geef ik getuigenis. Velen leren dat Hij een of andere invloed is in de verre hemelse gewesten. Hij is Jezus Christus, de Zoon van God, de Eniggeborene van de Vader. Hij is geen vreemde voor zijn dienstknechten hier op aarde.

DANIËL CHOC

Door Kirt Harmon

Voor de eerste zendeling der Cakchiquel-Indianen was toewijding een levenswijze

Ik heb een hedendaagse Nefi gekend: Daniël Choc, een Cakchiquel-Indiaan uit Guatamala. Toen ik hem voor het eerst ontmoette, was Daniël zendeling in het zendingsgebied Guatamala Guatamala City. Voor zover ik te weten ben gekomen was hij de eerste Cakchiquel-Indiaanse zendeling. Hij was op slechts 48 km afstand van zijn woonplaats het stadje Patzicia als zodanig werkzaam. Zijn vader was daar boer en gemeentepresident. Daniël was dus betrekkelijk dichtbij huis op zending, maar toch hadden hij en zijn ouders voor zijn zending zware financiële offers moeten brengen. Zijn vader verdiende ongeveer één- à tweehonderd dollar per jaar, maar toen Daniël bijna 19 was en geroepen werd om op zending te gaan voor de Heer. Die hij liefhad, zegden zijn ouders na veel gebed voor die periode van twee jaar een

bedrag van 90 dollar toe, dat is dus ongeveer een vierde van het hele gezinsinkomen.

Toen hij die grote stap eenmaal had ondernomen, begon Daniël de strijd aan te binden met andere obstakels, zoals boorden, stropdassen en schoenen, en andere voedingsmiddelen dan bonen, maiskoeken en rijst. Al gauw had hij zich echter aan zijn nieuwe omgeving aangepast, want zijn enige belangstelling ging uit naar het onderwijzen en tot zegen zijn van zijn eigen volk, en hij wilde niets liever dan de andere zendingen behulpzaam zijn bij het aanleren van het moeilijke Maya-dialect.

Ouderling Choc was een begaafd leraar, die met een verbazingwekkende bezieling werkte. Hij onderwees met macht, liefde, geloof en getuigenis. De mensen

met wie hij zich in verbinding stelde hielden altijd gevoelens van blijdschap en voldoening over aan die contacten met hem. Hij maakte het evangelie heel begrijpelijk. Nooit heb ik hem boos of van streek gezien, zelfs niet bij tegenkating en verzet. Hij hield veel van zijn landgenoten, en zij van hem.

Voordat in 1976 mijn eigen zending een einde zou nemen, zou ik ouderling Choc nog eenmaal ontmoeten. Bij die gelegenheid zou ik leren wat geloof in de Heer eigenlijk betekent en waar het in het leven uiteindelijk om gaat. Ik zou daarvoor ook een dieper inzicht krijgen in de toegewijde liefde die deze verbazingwekkende inheemse zendeling voor zijn eigen volk koesterde.

In de morgen van 4 februari 1976 deed zich in de hooglanden van centraal Guatemala een van de meest verwoestende natuurrampen voor, waardoor Midden-Amerika ooit is getroffen, namelijk een zeer zware aardbeving, die meer dan 24.000 slachtoffers eiste.

Nadat het onheil zich had voltrokken, kregen mijn collega-zendingen en ik de opdracht om inlichtingen te gaan inwinnen aangaande het welzijn van onze zendingen en kerkleden die zich in die centrale hooglanden bevonden en daarover een voorlopig verslag aan Salt Lake City uit te brengen. Wij onderbraken onze tocht in verscheidene stadjes, en ten slotte kwamen wij ouderling Choc tegen: Hij was met zijn collega op weg naar Daniëls woonplaats. Ze hadden zich de hele morgen beziggehouden met hulpverlening aan de gewonden en het bergen van de doden. Toen zij in het gebied dat hun was toegewezen al het mogelijke hadden gedaan, begaven ze zich naar Patzicia. Mijn collega en ik gingen met hen mee.

Toen wij de plaats bereikten waar voorheen Daniëls ouderlijke woning had gestaan, zagen wij daar zijn vader door het

puin strompelen. Hij zag er verbijsterd, onzeker en bevreesd uit. Daniël snelde op hem toe en omhelsde hem. Na een ogenblik stilte barstten zij allebei in tranen uit, nadat Daniëls vader fluisterend had uitgebracht dat zijn vrouw, die in verwachting was van hun achtste kind, samen met twee van hun zontjes bij het begin van de aardbeving verpletterd was onder de zware bakstenen muren van hun woning.

President Choc was diep getroffen en zijn verdriet was voor hem bijna te zwaar om te dragen. Na een langdurige huilbui bedaarde Daniël, keek zijn vader in de ogen en zei: „Weet u nog welke opofferingen wij ons bijna twintig jaar lang hebben getroost om naar Gods tempel te kunnen gaan, en hoe geweldig het was om te weten dat wij voor tijd en eeuwigheid aan elkaar verzegeld waren? We zullen allemaal weer met elkaar verenigd worden, dat weet ik! Vader, de Heer heeft u gezegd, U bent zijn dienstknecht in dit deel van zijn wijngaard. Neem dit gekneusde en gebroken volk nu bij de hand en troost het. Roep de mensen bijeen en ga hun voor in het gebed, ja?” Daarop zei ouderling Choc, evenals Nefi die zich eertijds in de woestijn tot Lehi had gewend om hem bij zijn taak als leider aan te moedigen tegen zijn vader: „Toe, vader, help ons geloof te oefenen.”

(Inderdaad heeft president Choc zijn gemeenteleden georganiseerd om samen de loodzware taak van het bergingswerk en de wederopbouw te aanvaarden. Van die dag af is hij voor al zijn medestanders een machtige steunpilaar geweest.)

Na voor zijn familieleden en vrienden al het mogelijke te hebben gedaan, luidden Daniëls eerste woorden tot mij: „Kom mee, laten we gaan. We hebben nog heel wat te doen als we voor vanavond verslag aan Salt Lake City willen uitbrengen.”

Enigszins onthutst door die woorden, zei ik tegen hem dat wij wel alleen naar de overige plaatsen konden gaan, en dat ze hem thuis hard nodig hadden.

„Mijn vader kan het nu zelf best weer aan,” zei hij. „Het is mijn roeping de heiligen en de zendingen elders te gaan helpen. Mag ik alsjeblieft gaan?” Na die smeekbede stemden we toe.

De dag verstreek snel, en we moesten nog naar drie andere steden, waarvan er twee via de gewone weg ontoegankelijk waren wegens de schade die door de aardbeving was aangericht. We besloten dus twee aan twee uiteen te gaan. Elder Choc en ik kregen de opdracht naar Comalapa te gaan. Hij had zo'n haast om die stad te bereiken dat hij voorstelde dat wij de hele afstand - zo'n 17.5 km - hardlopend zouden afleggen!

Ik was ervan overtuigd dat hij een grapje maakte. Ten slotte moesten we door een diep ravijn heen, dat stellig gevaarlijk steil zou zijn tengevolge van de aardverschuivingen die door de schok waren veroorzaakt. Ik voelde er veel voor om dat ravijn heen te lopen, maar Daniël, voor wie dit bekend terrein was, stond erop dat wij er dwars *doorheen* zouden rennen, omdat wij het nooit anders zouden halen. Hij bracht mij in herinnering dat wij het met Gods hulp zouden klaren. Hij vroeg mij of ik om lichamelijke kracht en uithoudingsvermogen wilde bidden en de Heer een bijzondere zegen wilde afsmeaken voor onze tocht door dat ravijn, omdat er in Comalapa velen waren die hulp nodig hadden, maar door de gevaarlijke toestand van het ravijn daarginds van de buitenwereld afgesloten zaten. Verootmoedigd voldeed ik daarop aan zijn verzoek.

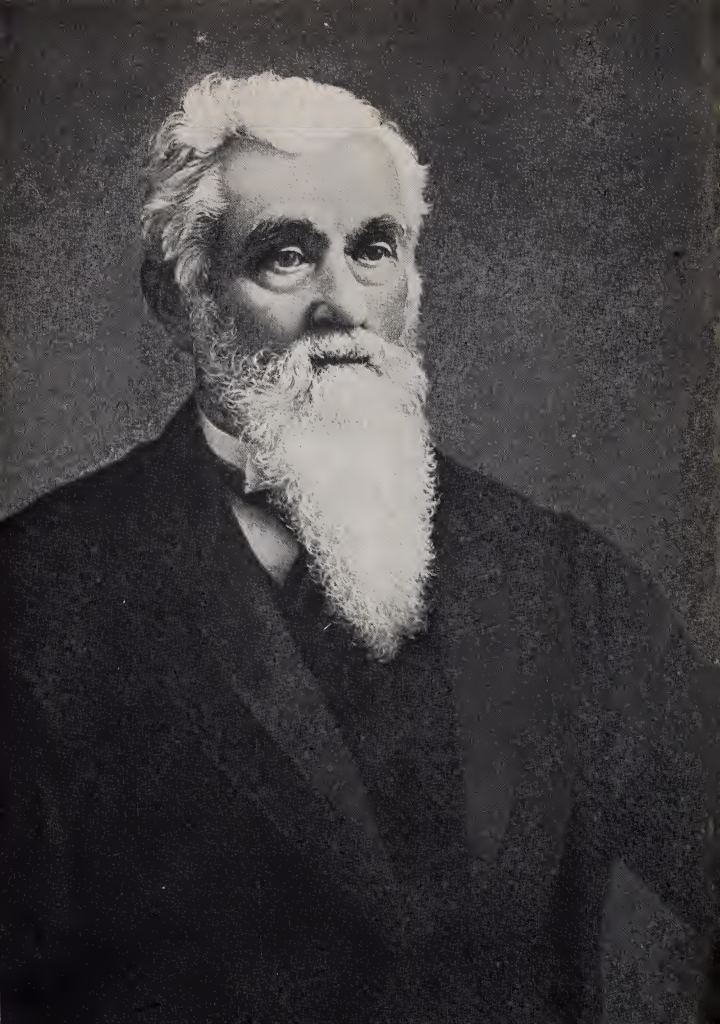
Die 17.5 km hebben we dan ook van begin tot eind hardlopend afgelegd. Onderweg repeteerde hij met mij de woorden die de Heiland tot de bewoners van het Amerika van weleer had gesproken.

Daniël zei dat hij die woorden diep in zijn hart had overwogen en vol verlangen was er meer van te weten te komen. Toen wij het ravijn bereikten, bevonden wij daar alles kalm en rustig en de toestand bleef er de rest van die dag net zo. Nadat wij in Comalapa de mensen een handje geholpen en de nodige inlichtingen ingewonnen hadden, keerden wij naar Patzicia terug, waar ik ouderling Choc bij zijn vader en zijn andere overlevende familieleden achterliet.

Ik heb hem nooit meer gezien, maar wel heb ik steeds terug moeten denken aan de grootheid van die jonge Cakchiquel-Indiaan, die mijn leven zo ingrijpend beïnvloed had, dat ik daarna nooit meer de oude geworden ben. Dank zij mijn omgang met Daniël Choc is mijn inzicht in het evangelie honderdvoudig verruimd. Hij was met recht iemand waarvan gezegd kon worden: „Hij onderhield Gods geboden en volgde de voetsporen van zijn vader.” (Helaman 3:37.)

Toen Daniël op 30 maart 1976 met nog zestig andere zendingen in de verwoeste stad Patzun aan het puinruimen was, kwam hij, tijdens een van de vele nabevingen, om het leven bij het instorten van een zware bakstenen muur.

Zijn dood was een moeilijk-te-aanvaarden feit, maar Julio Salazar, een van onze medezendingen, heeft bij Daniëls begrafenis gezegd: „Ik had mij ouderling Choc als een groot leider in Patzicia kunnen voorstellen. Ik vond zijn dood dan ook volstrekt onaanvaardbaar. Al peinzende over de reden waarom hij gestorven kon zijn, ben ik echter tot het besef gekomen dat de Heer hem waarschijnlijk juist *vanwege* zijn goede voorbereiding te hulp heeft geroepen bij het werk in de geestenwereld, met name onder die duizenden van het Cakchiquelvolk, die bij de aardbeving werden weggenomen.”

De zegeningen van het evangelie worden alleen verkregen na wetsbetrachting

Door Lorenzo Snow (1814-1901)

de vijfde president van
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

President Lorenzo Snow, de vijfde president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, werd op 3 april in 1814 in Mantua (Ohio) geboren. Zijn zuster Eliza, die toen onderwijzeres aan een school in Kirtland was, nodigde hem uit aldaar een cursus Hebreeuws te komen volgen. Onderweg ontmoette hij ouderling David W. Patten, die hem het evangelie begon te onderwijzen. In juni 1836 werd hij in Kirtland gedoopt door ouderling John Boyton.

In het volgende voorjaar ging Lorenzo Snow voor het eerst op zending, waarbij hij „zonder beurs of reiszak” door Ohio trok. Later heeft hij nog meer zendingen vervuld, in Engeland bood hij koningin Victoria een exemplaar van het Boek van Mormon aan; in Italië verkondigde hij het evangelie en voorts heeft hij in Zwitserland en op Hawaï zendingswerk gedaan.

Op 12 februari 1849 werd ouderling Snow in Salt Lake City met algemene

instemming tot apostel geordend. Kort na de dood van President Wilford Woodruff werd Lorenzo Snow op 13 september 1898 als president van de kerk gesteuend.

President Snow zal in de herinnering voortleven als degene die de wet der tien den opnieuw als de wil des Heren onder de aandacht heeft gebracht. Een van de kenmerken van zijn preken en geschriften is een onbegrensd geloof, een streven naar het oneindige, waarbij hij speciaal het accent legde op de heerlijkheid van het mens-zijn en op de mogelijkheden en de vervolmaking van zijn toekomstige staat. President Snow is op 19 oktober 1901 in Salt Lake City overleden. Onderstaande toespraak, die hij op maandag 7 april 1879 tijdens de algemene conferentie te Salt Lake City heeft gehouden, is overgenomen uit *Journal of Discourses*, deel 20, blz. 187-192.

„Toen Abram negenennegentig jaar oud was, verscheen de Here aan Abram en

zeide tot hem: Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees onberispelijk." (Genesis 17:1.)

In dit verband wil ik ook nog enkele woorden van de Heiland aanhalen uit zijn bergrede, deze woorden komen voor aan het eind van Matteüs 5.

„Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is." (Matteüs 5:48.)

Nu ik vanmorgen een korte poos uw aandacht vraag, wil ik mijzelf graag in uw geloof en gebeden aanbevelen.

Wij hebben gehoord dat de Heer aan Abraham is verschenen en hem zeer grote beloften heeft gedaan. Alvorens Abraham deze zou kunnen ontvangen, werd er iets van hem vereist, namelijk dat hij onberispelijk voor het aangezicht van de Heer moest worden. Diezelfde eis werd later door de Zaligmaker aan zijn discipelen gesteld, dat zij volmaakt dienden te worden, gelijk Hijzelf en zijn hemelse Vader volmaakt waren.

De Heer is voornemens de heiligen der laatste dagen zijn hoogste zegeningen te verlenen, maar wij moeten ons daar, evenals Abraham op voorbereiden. Dezelfde wet die hem door de Heer werd voorgelaten, heeft Hij ook ons te betrachten gegeven. Ook van ons wordt vereist een volmaakte staat voor zijn aangezicht te bereiken, en evenmin als in ieder ander geval heeft de Heer hier een eis gesteld waaraan niet kan worden voldaan.

Toen de Heer deze eis aan Abraham stelde, schonk Hij hem ook het middel waardoor hij zich kon bekwalen in de naleving van die wet en ten volle aan de eis die aan hem gesteld was, kon voldoen. Hij had recht op de Heilige Geest, daar ons wordt medegegeeld dat het evangelie aan Abraham werd gepredikt, daardoor kon hij die goddelijke hulp verkrijgen, die hem in staat zou stellen de zaken Gods te verstaan. Zonder dat

hulpmiddel kan geen mens dan ook tot een staat van vervolmaking voor het aangezicht van de Heer komen.

Ook al heeft Abraham misschien wel het geloof gehad om overeenkomstig deze goddelijke wet „voor het aangezicht des Heren" te wandelen (zie Psalm 116:9) zijn er toch tijden geweest waarin zijn geloof zwaar op de proef werd gesteld. Hij werd nochtans niet ontmoedigd, omdat hij vastberaden was om zich aan Gods wil te onderwerpen. Misschien zijn wij van mening dat wij de volmaakte wet niet kunnen naleven en dat het vervolmaken van onszelf te moeilijk voor ons is. Dit kan ten dele wel waar zijn, maar toch blijft het een feit dat het een gebod is dat de Almachtige ons gegeven heeft en waar wij niet omheen kunnen. Juist in ogenblikken van beproeving moeten wij gebruik maken van dat heerlijke voorrecht de Heer te mogen aanroepen om kracht en inzicht, om verstand en genade, waardoor wij de zwakheid van het vlees kunnen overwinnen.

De Heer is voornemens ons te verheffen en ons in het celestiale koninkrijk op te nemen. Via rechtstreekse openbaring heeft Hij ons bekendgemaakt dat wij zijn nakomelingen zijn, die in de eeuwige werelden zijn verwekt, en dat wij hier op aarde gekomen zijn met de speciale bedoeling om ons voor te bereiden op het ontvangen van een volheid van de heerlijkheid van onze Vader, wanneer wij in zijn tegenwoordigheid terugkeren. Wij moeten daarom naar het vermogen streven deze wet te onderhouden, onze beweegredenen, verlangens, gevoelens en genegenheden te heiligen, opdat zij zuiver en heilig mogen zijn, en onze wil in alles ondergeschikt zij aan de wil van God, zodat wij geen eigen wil hebben behalve dan om de wil van onze Vader te doen. Wie dit doet is in zijn sfeer volmaakt en beschikt over Gods zegen in al wat hij doet en waar hij ook gaat.

Wij zijn echter onderhevig aan dwaasheid, aan de zwakheid van het vlees, en bovendien min of meer onwetend, waardoor wij ons licht vergissen kunnen. Ja, inderdaad, maar dat is nog geen reden waarom wij niet verlangend zouden zijn om dit gebod van God na te komen, vooral gezien het feit dat Hij de middelen om dit te volbrengen binnen ons bereik heeft gebracht. Dit versta ik onder het begrip volmaaktheid, zoals onze Heiland dit onder woorden heeft gebracht en volgens hetgeen de Heer tot Abraham heeft gezegd. Iemand kan volmaakt zijn met betrekking tot bepaalde dingen en in andere opzichten weer niet. Wie het woord van wijsheid getrouw nakomt, is volmaakt voor zover het die wet betreft. Toen wij ons van onze zonden bekeerden en voor de vergeving daarvan gedoopt werden, waren wij wat dat aangaat volmaakt. Nu is ons door de apostel Johannes verzekerd dat wij „kinderen Gods” zijn, „en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen; (maar) wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.

En een ieder, die deze hoop op Hem heeft, reinigt zich, gelijk Hij (Christus) rein is.” (Zie 1 Joh. 3:2-3.)

Heiligen der laatste dagen verwachten deze staat van volmaaktheid te zullen bereiken. Wij verwachten onze God en Vader eenmaal gelijk te worden, en als waardige kinderen geschikt bevonden te worden om in zijn tegenwoordigheid te verblijven. Wij verwachten dat wij bij de verschijning van de Zoon Gods een vernieuwd en verheerlijkt lichaam zullen ontvangen en dat ons vernederd lichaam dan veranderd zal worden en aan zijn heerlijk lichaam gelijkvormig zal worden. (Zie Filippenzen 3:21.) Deze verwachtingen koesteren wij.

Laat iedereen die hier aanwezig is zich deze vraag nu eens stellen: Streven wij

Lorenzo Snow

ernaar ons leven te reinigen? Hoe kan een heilige der laatste dagen het voor zichzelf verantwoord maken als hij er niet naar streeft zich te reinigen en even rein als Godzelf te worden, tenzij hij er al zijn levensdagen op uit is om zijn geweten vrij te houden van „schuld jegens God en alle mensen.” (zie LV 135:4.) Velen van ons wandelen inderdaad van dag tot dag, week in, week uit en van de ene maand in de andere „voor Gods aangezicht,” zonder ons onder veroordeling te voelen. Wij gedragen ons fatsoenlijk en bidden ernstig en in alle ootmoed opdat de Geest des Heren onze dagelijkse levenswandel moge besturen, maar toch kan er een bepaalde tijd in ons leven komen, en ook wel meer dan eens, waarop wij zwaar op de proef gesteld en misschien door het kwade overwonnen worden. Zelfs indien dat zo mocht zijn, is dat nog geen reden om het niet opnieuw te proberen, en wel met verdubbelde energie en vastberadenheid, om alsnog ons doel te bereiken.

Als wij het leven van een Abraham of andere grote en heilige mannen Gods tot in de kleinste bijzonderheden zouden kunnen nalezen, zouden wij ongetwijfeld tot de ontdekking komen dat ook hun pogingen om een rechtschapen leven te leiden niet altijd met succes zijn bekroond. Wij mogen ons dan ook niet

laten ontmoedigen als wij in een ogenblik van zwakte het onderspit mochten delven. Integendeel, wij moeten ons dan onmiddellijk van de dwaling of het kwaad dat wij wellicht hebben begaan, bekeren en dit voor zover mogelijk weer goedmaken, waarna wij ons biddend tot God moeten wenden om hernieuwde kracht opdat wij verder kunnen gaan en ons beteren.

Toen Abraham het huis van zijn vader verliet, kon hij dag aan dag onberispelijk voor God wandelen. Er brak in Abrahams leven echter ook een tijd aan die voor hem vol beproeving moet zijn geweest, en inderdaad, iets ergers kan men bijna niet bedenken, met name toen de Heer van hem vroeg zijn geliefde enige zoon als offerande aan hem op te offeren, dezelfde zoon door wie hij verwachtte de geweldige belofte in vervulling te zien gaan, die hem door de Heer was gedaan. Door echter de juiste gezindheid aan de dag te leggen, werd hij in staat gesteld om die beproeving te boven te komen en blijkt te geven van zijn geloof en onwankelbare trouw aan God. Het is welhaast ondenkbaar dat Abraham die gemoedsgesteldheid van zijn afgodische ouders had geërfd, maar het ligt wel voor de hand aan te nemen dat hij dank zij Gods zegen in staat werd gesteld die gezindheid te verwerven, nadat hij een soortgelijke strijd tegen het vlees had doorgemaakt als wij moeten voeren, en waarin hij ongetwijfeld de nederlaag had geleden voordat hij in staat was zo'n zware beproeving te doorstaan.

„Laat die gezindheid bij u zijn.” zei de apostel Paulus. „welke ook in Christus Jezus was, die, in de gestalte Gods zijnde, het Gode gelijk zijn niet als een roef heeft geacht.” (Filippenzen 2:5-6.)

Iedereen die dit doel voor ogen heeft zal zich dan ook reinigen om even rein als God te worden, en te trachten onberispelijk voor Hem te wandelen. Wij heb-

ben onze kleine dwaasheden en zwakheden. Wij behoren te trachten deze zo snel mogelijk te overwinnen, en ditzelfde gevoel behoren wij onze kinderen in te boezemen, opdat godvrezendheid van hun prilste jeugd af aan in hun binnenste moge opgroeien en zij leren mogen zich onder alle omstandigheden behoorlijk te gedragen voor zijn aangezicht. Als een echtgenoot één dag met zijn vrouw kan samenleven zonder met haar te twisten, of zonder iemand anders onvriendelijk te bejegenen of op enigerlei wijze de Geest van God te bedroeven, is dat tot op zekere hoogte goed; en is hij tot op zekere hoogte volmaakt. Laat hem dan eens proberen de volgende dag net zo te zijn, maar als hij die volgende dag nu eens niet slaagt in zijn pogingen om dit waar te maken? Dan is er voor hem nog geen reden waarom hij er op de derde dag niet in zou kunnen slagen. Als de apostel Petrus zich uit het veld had laten slaan na zijn kennelijke mislukking om de Heiland onder alle omstandigheden terzijde te staan, dan was alles voor hem verloren geweest, terwijl hij nu, door zich te bekeren en in het geloof te volharden, niets verloren maar alles gewonnen had, waarbij hij het tevens aan ons liet uit zijn ervaring lering te trekken en daarmee ons voordeel te doen.

Heiligen der laatste dagen dienen voortdurend een ambitieuze levenshouding aan te kweken, deze is door de apostelen van weleer heel duidelijk uiteengezet. Wij dienen dus te trachten iedere dag zo te wandelen dat ons geweten vrij is van schuld jegens iedereen. Daartoe heeft God ons in de kerk bepaalde middelen geschonken die ons hierbij behulpzaam kunnen zijn, namelijk „apostelen . . . profeten, . . . evangelisten . . . om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon.” enzovoort. (Zie Efeziërs 4:11-12.) Bovendien heeft Hij ons zijn Heilige Geest verleend, die een onfeilbare Gids is. Welke

ons als een engel van God trouw terzijde staat en ons raad geeft. Die ons kracht en bijstand verleent als er zich tegenspoeden op ons levenspad voordoen.

Als het eenmaal tot ons doordringt dat wij dank zij het evangelie dat wij ontvangen hebben, werkelijk de macht in ons hebben om onze hartstochten en lusten te overwinnen, en in alles onze wil aan die van onze hemelse Vader te onderwerpen, en als wij, in plaats van in onze huiselijke kring een onbehaaglijke sfeer te verwekken en degenen met wie wij omgaan tegen ons in het harnas te jagen, zoveel mogelijk bijdragen tot het scheppen van een stukje hemel op aarde, dan mogen wij wel zeggen dat wij de strijd al half gewonnen hebben.

Een van de voornaamste moeilijkheden waarmee velen te kampen hebben is dat wij maar al te zeer geneigd zijn ons hoogste levensdoel uit het oog te verliezen, de eigenlijke beweegreden waarom onze hemelse Vader ons hierheen gezonden heeft om een sterfelijke staat aan te nemen. Ook vergeten wij licht de heilige roeping waarmee Hij ons geroepen heeft, zodat wij, in plaats van boven de kleine voorbijgaande zaken van dit leven uit te stijgen, ons maar al te vaak neer laten halen tot het niveau van de wereld, zonder gebruik te maken van de goddelijke hulpmiddelen die God voor ons beschikbaar heeft gesteld. Want slechts die kunnen ons in staat stellen het vergankelijke te overwinnen. Wij zijn geen haar beter dan de rest van de wereld als wij de vastberadenheid om volmaakt te worden niet in ons binnenste aankweken, de wil om even volmaakt te worden als onze Vader in de hemel.

Deze vermaning heeft de Heiland ook gericht tot de vroegere heiligen, mensen met dezelfde hartstochten als wij, die aan dezelfde verzoeken waren blootgesteld. Hij wist of de mensen hun leven daarmee in overeenstemming konden

brenge of niet, want de Heer heeft van zijn kinderen nog nooit iets gevegd dat zij onmogelijk volbrengen kunnen, en hij zal dat ook nimmer doen. Vooral de ouderlingen Israëls, van wie wordt verwacht dat zij er op uit zullen gaan om het evangelie des behouds te prediken „te midden van een ontaard en verkeerd geslacht” (zie Filippenzen 2:15), onder mensen die vol kwaad en verdorvenheid zijn, dienen deze geest aan te kweken. Niet alleen zij, maar elke jonge man en elke jonge vrouw die tot deze kerk behoort en die waardig is heilige te worden genoemd, behoort het verlangen te koesteren om naar deze maatstaf te leven, opdat hij een rein geweten voor God mag hebben. Het is zowel voor jong als voor oud iets prachtigs om dit doel verheugend als wij zien hoe onze jonge mensen zo hun koers in het leven bepalen dat het licht en de intelligentie van God van hun gelaat kan afstralen, dat zij een goed inzicht mogen krijgen in het leven en zich kunnen verheffen boven de dwaasheden en ijdelheden van de wereld en boven de zonden en boosaardigheden der mensen.

Dat God u moge zegenen, broeders en zusters, en zijn heilige Geest op u moge uitstorten, opdat u bij al uw daden, uw ingang en uw uitgang gezegend wordt, ook in de vervulling van al uw plichten en taken. Wees gezegend bij het aanroepen van de Almachtige, en moge zijn Geest in u zijn als „een bron van levend water, die opspringt tot het eeuwige leven” (zie LV 63:23), waardoor u door alle wederwaardigheden van uw leven in de vreze des Heren zult worden geleid en bestuurd, dat is mijn gebed, in de naam van Jezus Christus. Amen.

Ik heb een vraag

---

*Vragen van algemeen
evangeliebelang worden
beantwoord als een leidraad,
maar mogen niet beschouwd
worden als officiële verklaringen
t.a.v. het kerkelijk beleid.*

*Floyd A. Jensen.
eerste raadgever in de bisschop van de wijk
Salt Lake Emigration.*

**„We horen heel wat over
steunverlening aan de bisschop.
Wat betekent dat eigenlijk, behalve
het alleen maar aanvaarden van
roepingen? Wat voor steun heeft
een bisschop zo al nodig?”**

Wat bedoelt u met „alleen maar” aanvaarden van roepingen? Dat wil toch heel wat zeggen! Als de mensen roepingen van de hand wijzen of ze met tegenzin aanvaarden, heeft de bisschop het gevoel of hij er nog helemaal alleen voor staat. Zelfs als iemand zijn roeping wel aanvaardt, moet de bisschop zich nog zorgen maken over de vraag of hij inderdaad

zijn werk zal doen, en in bepaalde gevallen is zijn bezorgdheid volkomen gerechtvaardigd. Ik ken verscheidene mensen in onze wijk die met recht de ruggegraat van onze organisaties vormen. De adviseur van het priestersquorum hoeven wij er bijvoorbeeld, nooit aan te herinneren op welke vergaderingen hij geacht wordt aanwezig te zijn. Als hij eenmaal weet welke vergaderingen dat zijn, is hij daar altijd aanwezig en zijn roeping brengt mee dat hij veel extra vergaderingen moet bijwonen. Hij staat altijd klaar om de handen uit de mouwen te steken, en hij gaat ook nog de tweede mijl.

Nog iets dat de mensen kunnen doen is hulp verlenen bij de grote verscheidenheid van noodzakelijke activiteiten van een wijk, zoals tempelwerk, schoonmaakprojecten in de wijk, het organiseren van gezellige wijkavonden, het bezoeken van vergaderingen. Op het ogenblik doen wij ons best om onze recreatiezaal een nieuw verfje te geven en je wordt er wel wat moede-loos van als je de mensen 's zondags hoort beloven dat ze wel een handje zullen helpen, terwijl ze 's woensdagsavonds, als wij aan het schilderen zijn, niet komen opdagen; Maar het geeft een heerlijk gevoel als je de stoere werkers daar bezig ziet, evenals zij de vorige woensdag waren en zoals zij ook de volgende woensdag weer van

de partij zullen zijn. Bovendien weet je dat zij het ook nog met plezier doen. Nog iets anders waar je echt wat aan hebt is als leiders van quorums en hulporganisaties bereid zijn hun steun te verlenen aan de beslissingen van de bisschop en de belangen van de hele wijk steeds voorop stellen. Het spreekt vanzelf dat een leider in de eerste plaats de zorg heeft over zijn organisatie, want dat is ten slotte zijn rentmeesterschap. Het doet hem dus wel iets wil hij gewillig een beslissing aangaan die misschien een beetje teleurstellend voor hem is, en dan nog aan het werk gaan om die beslissing ten uitvoer te brengen.

In de persoonlijke sfeer weet ik hoeveel het voor onze bisschop betekent als de mensen blijik geven van hun persoonlijke belangstelling voor zijn zoon die op zending is. Het betekent veel voor hem als de mensen beseffen wat hij zo ver van huis en hard moet doormaken, en dat ze zich daar attent en waarderend over uitlaten. Nog iets wat hij echt op prijs stelt is het min of meer informele, toepasselijke commentaar dat hij van de wijkleden krijgt.

bijvoorbeeld hoe een programma te verbeteren zou zijn of wat ze zo fijn vinden aan de avondmaalsvergadering - kleinigheden die er blijk van geven dat het hun ter harte gaat hoe de wijk reilt en zeilt, en waaruit blijkt dat ze geloven dat hij zijn werk goed doet. We kunnen de bisschop ook steun verlenen door ons te onthouden van het kraken van leidinggevende personen in de wijk door afbrekende kritiek en geroddel. De bisschop zou liever zien dat er wettige klachten bij hem werden ingediend dan dat hij de doeltreffendheid van de wijkorganisatie laat belemmeren door achterklap. Nauw samenwerken met de bisschop is een ervaring die ieder wijklid eens zou moeten opdoen. Ik bewonder mijn eigen bisschop en ik heb respect voor hem, en wat meer is, ik beschouw hem als een persoonlijke vriend. Doordat ik zie hoeveel werk hij moet verzetten en hoeveel tijd hij moet besteden aan de afhandeling van de zaken in de wijk, wil ik graag alles doen wat in mijn vermogen ligt om zijn last te helpen verlichten.

*Bruce L. Olsen,
assistent van de president. Academische
Betrekkingen, Brigham Young Universiteit,
Provo (Utah). tevens eerste raadgever in het
presidium van de Sde BYU-ring.*

„Ik zou een van mijn leiders graag een paar nuttige wenken geven, maar ik weet niet zeker hoe ik dat kan doen zonder kritisch te zijn. Wat moet ik nu doen?”

Toen ik pas tot bisschop was benoemd, werd ik benaderd door een wijklid, hij kwam mij een idee aan de hand doen, „De wijk loopt te gesmeerd,” zei hij, „u hebt veel werk gemaakt van de organisatie en personeelsvoorziening van de hulporganisaties hier in de wijk. maar u schijnt het te druk te hebben om u om de mensen zelf te bekommeren.” Ik was totaal uit het veld geslagen. Het was nooit bij mij opgekomen dat wij in onze bezorgdheid om de hulporganisaties van de wijk van het nodige personeel te voorzien, als leden van de bisschop de indruk wekten dat wij het te druk hadden om onze leden te helpen. In de volgende bisschopsvergaderingen werd deze zachte wenk uitvoerig besproken, en deze bleek zeer nuttig te zijn.

Het meest klassieke geval van het

geven van een nuttige wenk aan een kerkelijk leider waarvan de Schriften melding maken, is misschien het geval van Jethro, de schoonvader van Mozes, die bemerkte hoe Mozes persoonlijk de zaken van de kinderen Israëls behartigde.

„En het volk stond vóór Mozes van de morgen tot de avond.

Toen de schoonvader van Mozes zag al wat hij te doen had met het volk, zeide hij: Wat hebt gij toch met het volk te doen! Waarom houdt gij alleen zitting, terwijl het gehele volk vóór u staat van de morgen tot de avond? En Mozes zeide tot zijn schoonvader: Omdat het volk tot mij komt om God te vragen.

Wanneer zij een zaak hebben, komt deze tot mij en spreek ik recht tussen de een en de ander: bovendien maak ik de inzettingen en wetten Gods bekend.

Maar de schoonvader van Mozes zeide tot hem: Het is niet goed, wat gij doet. Gij raakt geheel uitgeput, gij zowel als dit volk dat met u is: want dit is te zwaar voor u, gij kunt het alleen niet doen.” (Exodus 18:13-18.)

Toen begon Jethro Mozes nauwkeurig omschreven voorstellen te doen, waarbij tot in bijzonderheden werd aangegeven hoe Mozes het volk goede beginselen kon bijbrengen en tevens

leiders aanstellen die hem zouden helpen het volk te besturen.

Merk op hoe Jethro in vers 23 aan zijn raadgevingen toevoegt: „Indien gij dit doet *en God het u gebiedt* dan zult gij staande kunnen blijven.” (Cursivering toegevoegd.) Dit houdt althans in dat Jethro duidelijk inzag dat de beslissing uiteindelijk een zaak tussen Mozes en de Heer was.

Mozes heeft dit idee kennelijk aan de Heer voorgelegd en zijn goedkeuring verkregen, daar het volgende vers zegt:

„Mozes nu luisterde naar de woorden van zijn schoonvader en deed al hetgeen hij gezegd had.”

Het schijnt dan ook volstrekt niet misplaatst te zijn om onze kerkelijke leiders zo nu en dan ideeën aan de hand te doen. Wel dienen wij ons daarbij in de eerste plaats ervan te vergewissen dat onze beweegredenen zuiver zijn en dat de door ons geopperde voorstellen verdienstelijke ideeën zijn. Zo moeten wij onszelf eerst afvragen: Wat beoog ik met het indienen van dat voorstel? Is mijn idee alleen maar een stokpaardje van mij, of een uitlaatklep om mijn geïrriteerdheid af te reageren, of is het een waardevolle wenk, die wel eens bruikbaar zou kunnen blijken? Probeer ik hiermee de Heer of zijn dienstknechten raad te geven, of draag ik echt een serieuze suggestie aan?

Heb ik er goed over nagedacht om een helder inzicht te krijgen in wat het met zich meebrengt en er zeker van te zijn dat er iets in zit? Kan ik zonder vijandige bijbedoelingen dat idee naar voren brengen?

Na beantwoording van deze vragen en eventuele andere die ons nog invallen, mogen wij ons idee best in ons gebed aan de Heer voorleggen, niet om een bevestiging te verkrijgen van de bruik-

baarheid van het idee zelf, want het bepalen daarvan behoort tot de taak van een ander, maar wel om zekerheid te krijgen of wij onze leider inderdaad het voorstel mogen doen. Hebben wij die zekerheid eenmaal ontvangen, dan zijn wij gereed om de leider hierover nederig en in de juiste geest aan te spreken, waarbij wij ook de nodige voorzichtigheid nog moeten in acht nemen om ons niet kritisch tegenover kerkelijke leiders of programma's op te stellen.

Nogmaals, wij zullen er goed aan doen te bedenken dat wij na indiening van ons voorstel de leider dezelfde kans moeten geven die Mozes van Jethro kreeg, namelijk om zelf de raad van de Heer in te winnen. Bovendien moeten wij in aanmerking nemen dat de leider, die zelf de verantwoordelijkheid voor het door hem gevoerde beleid draagt, het recht heeft om ons aan te horen en vervolgens te besluiten *geen* gebruik van onze suggesties te zullen maken. We zouden ons allicht gekwetst kunnen voelen als er aan het door ons gedane voorstel geen gevolg wordt gegeven, maar dat zou niet bepaald verstandig zijn. Vaak zien wij immers maar een klein fragment van het hele patroon, terwijl de verantwoordelijke persoon of de kerkelijke leider het probleem wellicht in een veel groter verband ziet.

Een bijt in het ijs

Door Jeanne Chipman

Anton stapte zijn voordeur uit, de straat in die met keistenen was geplaveid. Hij aarzelde even en wendde zich toen om naar zijn vrouw, die hij „de beste in den lande” noemde.

„Ga je mee, Ibine?”

„Zijn vrouw kwam nu ook de deur uit, warm ingepakt in wollen sjaals en een dikke mantel. De februari-avond was ijskoud. Ze moesten naar de zeekust, een paar straten verderop. De kinderen kwamen achter Ibine aan de deur uit. Thorvald en Astra waren nog te jong om te worden gedoopt, maar niet te jong om opgewonden met hun ouders mee te leven. Alleen Anthon was niet opgewonden. Stil en peinzend liep hij langs de schoongeveegde straten van het Deense Alborg.

Toen hij langs zijn tuintje kwam, dat nu met een winters sneeuwkleed was bedekt, dacht hij terug aan de eerste keer, nu bijna twee jaar geleden, dat hij de

zendingen had ontmoet. Dat was in de zomer van 1893. Ze waren langs gekomen en hadden een praatje met hem gemaakt, terwijl hij in gebogen houding struiken had staan snoeien.

„Die dag hadden die zendingen een goed zaad in mijn hart geplant. Het leek allemaal zo logisch.” herinnerde hij zich. Langzaam verder wandelend, herinnerde hij zich ook andere dingen. „De volgende dag was de predikant op bezoek gekomen, en ik had hem gezegd wat de zendingen mij verteld hadden. Hij had geen draad van hun betoog heel gelaten en mij al hun woorden uit het hoofd gepraat. De volgende keer dat de zendingen langs kwamen, had ik hun meege-deeld wat de predikant tegen mij had gezegd. Ze hadden mij opnieuw een uiteenzetting van het evangelie gegeven en nogmaals het goede zaad bij mij gezaaid. Al spoedig was gebleken dat ik zelf achter de waarheid moest komen.”

Het was een pikdonkere avond. De kinderen kropen dicht tegen hun ouders aan. Het handje van de kleine Thorvald pakte zijn vaders hand stevig beet, terwijl de mooie kleine Astra zich aan Ibine vastkleemde. Anton keek op Thor neer en dacht aan zijn eigen kinderjaren terug. Hij dacht aan de koeien die hij had gehoed, hij wist nog dat hij 's winters klompen had gedragen en hoe zijn eigen zusje in een verschrikkelijke sneeuwstorm was omgekomen, terwijl ze te ver van huis was om hulp te gaan halen. Hij herinnerde zich het bezorgde gelaat van zijn vader, die tijdens de oorlog met Duitsland in het midden van de negentiende eeuw zijn gezin met negen kinderen niet kon onderhouden. Hij wist nog hoe hij van twee uur 's nachts tot elf uur 's avonds op een boerderij moest werken om geld te helpen verdienen. Hij dacht eraan hoe hij toen 's nachts op bed had liggen huilen: „Ik had me afgevraagd waarom ik hier op aarde was gekomen. Ik kon niet inzien waar dat goed voor kon zijn. Het enige vooruitzicht dat ik had gehad was eindeloos werken zonder een eigenlijk zinvol doel te hebben.”

De ijzige kou beet Anton in het gezicht, en hij vroeg zich af of de kinderen of Ibine er geen last van zouden hebben. De kille vrieswind deed hem aan gletsjerijs denken, en hij bedacht hoe hij geleerd had hoe gletsjers uit de ijs tijd zijn Denemarken als de flauw golvende vlakke hadden achtergelaten, die zo uitstekend geschikt was voor landbouw en veeteelt. Hij was er dankbaar voor dat er althans enige jaren schoolonderwijs verplicht waren, en dat zijn land geloofde in de heilzaamheid van leren en werken. Hij zag scheepsmasten in de haven boven de velden uitsteken.

Hij en de zijnen naderden nu de plaats waar ze gedoopt zouden worden. Een wee gevoel van eenzaamheid trof hem in de maagstreek. „Mijn vaderland, mijn

voorvaderen, al wat steeds goed voor me was . . . geef ik hun vertrouwen in mij nu prijs ter wille van een vergezochte godsdienst, die in een ver, nieuwbakken land is ontsproten?”

Toen sloeg hij met zijn gezinnetje de hoek om van de laatste straat. Ze konden duidelijk zien dat het water met ijs bedekt was. Anton voelde het wit-wollen ondergoed tegen zijn huid. Sedert zijn ziekte had hij dat op bevel van zijn dokter steeds moeten dragen. Zijn ziekte! Ja, nu herinnerde hij zich hoe zijn getuigenis was geboren. Hij was van zijn longontsteking genezen, na 12 maanden tussen leven en dood te hebben gezweefd. De ouderlingen hadden gezegd dat hij weer gezond kon worden met behulp van geloof en een bijzondere zegen die zij zalving noemden. Hij had hun raad opgevolgd en erin geloofd. Kort daarop had Anton resoluut de donkere wolken verdreven, die zich rondom zijn zoeken naar waarheid hadden samengepakt. Hij had de predikanten van de andere kerken laten weten dat hij geen twee heren kon dienen. Het waren goede vrienden uit de buurt geweest, maar bij zijn besluit om zich bij de mormonen aan te sluiten was die vriendschap beëindigd - de predikanten hadden hem als een verloren ziel opgegeven.

Alle leden van de mormoonse kerk die in Alborg woonden, waren aan de zee kust. Sommigen droegen lantaarns in de hand. Het was een kleine, maar opgewekte groep. Ze zongen met een glimlach op hun gelaat lofzangen, maar Anton was nog altijd stil. Hij keek zijn twee prachtkinderen nog eens aan, zich afvragend of hij er nu wel goed aan deed met het oog op hen. Hij wist dat hij ze naar een particuliere school zou moeten sturen, omdat het vooroordeel tegen de weinige mormoonse kinderen dat er op de openbare scholen heerste voor zulke kindertjes onverdraaglijk zou zijn.

Het zingen was opgehouden. Er werd een gebed uitgesproken om de bijeenkomst te openen. De zendelingen baden om een zegen voor broeder en zuster Jensen, opdat zij geen ziekte zouden oplopen tengevolge van hun doop bij die ijzige temperaturen. Er werd een bijt in het ijs gehakt en zowel Anton als zijn vrouw Ibine ondergingen de heilige verordening. De twee nieuwe leden werden met omhelzingen en handdrukken welkom geheten en vervolgens vlug naar huis en naar hun warme haardvuur gestuurd. Op datzelfde moment bemerkte Anton iets bijzonders, iets onverwachts. Onderweg naar huis liep hij bijna te huppelen, zo lichtvoetig voelde hij zich, terwijl zijn vrouw en kinderen hem de hele

weg toelachten. Hun zware zorgenlast was verlicht. Hij wist nu dat hij er goed aan had gedaan, en bovenal dat hij iets belangrijks in het leven te doen had.

„De volgende dag ging ik naar mijn vroegere vriend, de predikant, om hem mijn getuigenis te geven. Ik was zo gelukkig dat ik de hele wereld meende te kunnen bekeren, en dat wilde ik ook.” schreef hij naderhand. „Ik wilde zo graag dat iedereen de vrede en de vreugde zou kunnen meevoelen, die mijn doop met zich had meegebracht. En het allerheerlijkste was wel dat ik er inwendig van verzekerd was dat de Heer nog grotere vreugde en diepere kennis voor mij in petto had, en dat niet alleen voor mij, maar ook voor mijn fijne gezin.

Een enquête heeft aangetoond dat het een groot verschil uitmaakt als men een zending heeft vervuld

Door Orson Scott Card

Uit een enquête die onlangs onder de jongelui die van een volletijdse zending waren teruggekeerd is gebleken dat het vervullen van een zending in het leven van een jongeman wel degelijk een heel verschil uitmaakt. Meer dan duizend zendelingen hebben vragen beantwoord betreffende hun aanwezigheid in kerkelijke bijeenkomsten, hun gehoorzaamheid aan bepaalde toonaangevende geboden en hun dienstbetoon in de kerk. Dit heeft indrukwekkende resultaten opgeleverd:

97 procent van de teruggekeerde zendelingen woonden maandelijks minstens één avondmaalsvergadering bij en 91 procent minstens driemaal per maand. De globale opkomstcijfers voor de hele kerk werden door dit percentage verre overtroffen.

89 procent van de teruggekeerde zendelingen vervulden op het moment van de enquête een kerkelijke roeping.

95 procent van de teruggekeerde zendelingen die inmiddels getrouwd waren, waren in de tempel getrouwd, weer een veel hoger percentage dan de cijfers die voor de hele kerk gelden.

Waarom werd deze enquête ingesteld? Volgens ouderling Carlos E. Asay van het Eerste Quorum der Zeventig, uitvoerend directeur van het Bureau voor zendingswerk deden er in de kerk al enige tijd hardnekkige geruchten de ronde, waarin beweerd werd dat een groot percentage teruggekeerde zendelingen inactief geworden was. „Zelfs het afvallig worden van een of twee zendelingen verontrust ons ten zeerste,” zei hij, „maar we konden moeilijk geloven dat er zulke grote aantallen verloren gingen!” Ten einde na te gaan of dit nu werkelijk zoveel voorstelde en, zo niet, om die verhalen de kop in te drukken, hebben Eric Ott van het Bureau voor zendingswerk en John Madsen van het Priesterschapsbureau die enquête ingesteld.

De vragenlijsten werden aan 1.757 teruggekeerde zendelingen toegezonden. Van dege-

nen die de vragenlijsten ontvangen hadden, stuurde ruim 65 procent ze ingevuld terug, hetgeen voor per post gehouden enquêtes een bijzonder hoog percentage is. Om evenwel de mogelijkheid van vergissingen nog verder uit te sluiten, werd van één op de vijftien teruggekeerde zendelingen de bisschop opgebeld om te bepalen welk verband er bestond tussen de eigen beoordeling van de zendelingen en de mening van hun bisschoppen ten aanzien van hun kerkelijke activiteit, en voorts om na te gaan of zij die de vragenlijst hadden teruggestuurd beduidend actiever waren dan zij die dit niet hadden gedaan.

De oorspronkelijke uitkomsten werden bekrachtigd door de resultaten van dit achteraf ingestelde onderzoek. Hoewel zendelingen die het enquêteformulier niet hadden geretourneerd over het algemeen iets minder actief bleken te zijn, was dat verschil vrijwel te verwaarlozen, namelijk 3 procent.

Onze teruggekeerde zendelingen zijn tegenwoordig niet alleen zeer actief, ze zijn ook actiever dan die van veertig jaar terug! Een enquête die in de jaren 1930 onder de toenmalige zendelingen werd gehouden, wees uit dat 84 procent van de teruggekeerde zendelingen uit die tijd volledige tiendenbetalers waren, tegen 92 procent van nu; in 1936 was 83 procent van deze groep actief in de zin van het bijwonen van vergaderingen, terwijl in onze dagen 91 procent zeer actief is en 97 procent althans eenmaal per maand naar de kerk gaat.

Dit hoge percentage is echter nog geen reden voor teveel zelfvoldaanheid, waarschuwt ouderling Asay. „De resultaten van deze enquête waren een tikje beter dan ik verwachtte - en ik had er goede verwachtingen van, maar we zijn zeer bezorgd over al onze zendelingen. Het verliezen van enkelen is toch nog bedroevend; we zijn niet tevreden met 91 of 97 procent. Wij willen graag dat 100 procent van onze zendelingen naar huis keren om actieve, trouwe heiligen der laatste dagen te worden.”

